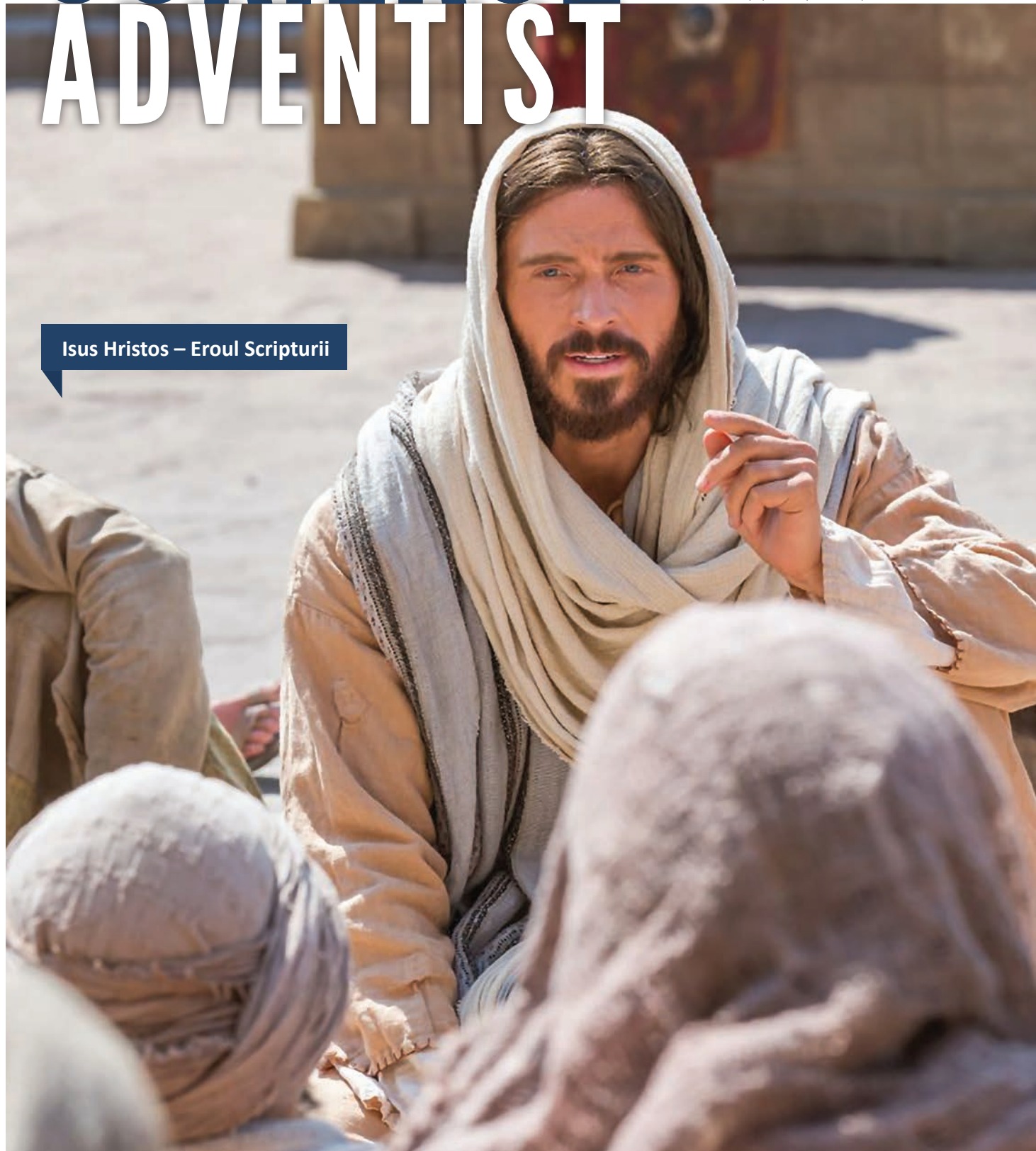


CURIERUL ADVENTIST

SEPTEMBRIE 2022: ÎN CRIZĂ DE TIMP ȘI ÎN TIMP DE CRIZĂ
+ ISUS HRISTOS ÎN VECHIUL TESTAMENT + CĂSĂTORIA SUB
FOC ÎNCRUCIȘAT + SIMFONIE PENTRU O NOAPTE ÎNSTELATĂ
+ SĂNĂTATE MINTALĂ PRIN CUVÂNTUL LUI DUMNEZEU
+ TRANSFORMAREA LUI IACOV + VERDE DE APOCALIPSĂ

REVISTĂ LUNARĂ DE INFORMAȚII ȘI INSPIRAȚIE PENTRU AȘTEPTĂTORII REVENIRII DOMNULUI HRISTOS

Isus Hristos – Eroul Scripturii

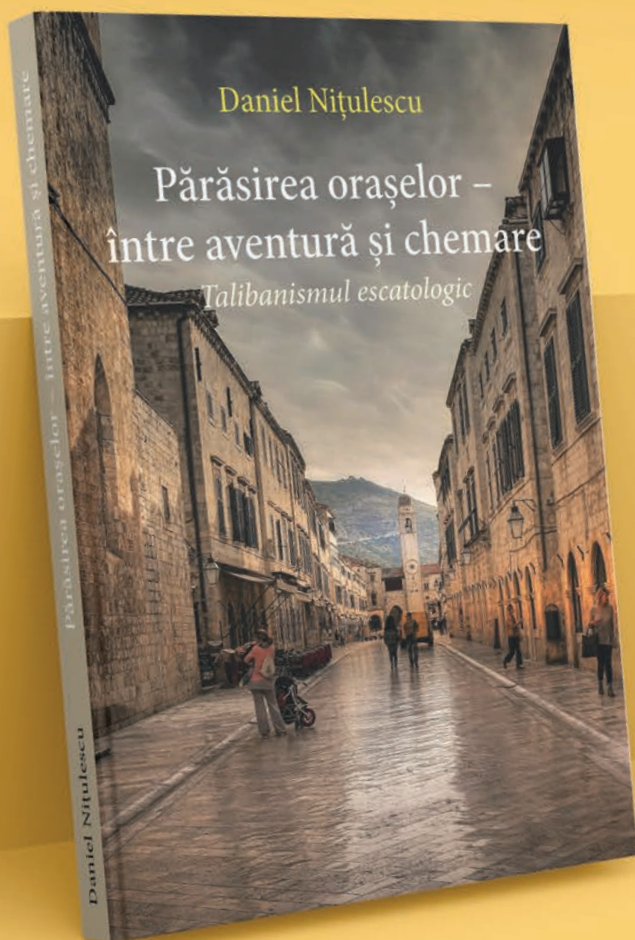


Misiunea noastră este să-L înălțăm pe Domnul Isus Hristos prin prezentarea de experiențe ale dragostei Lui nemărginite, de articole și știri, ajutându-L astfel pe cititor să-L cunoască mai bine pe Mântuitorul și să aibă o speranță vie în apropiata Lui revenire.

Părăsirea orașelor – între aventură și chemare

Din cuprins:

- „Afară din orașe” – o privire în istorie
- „Afară din orașe” – aspecte escatologice
- Avantajele și dezavantajele telemuncii
- Model de declarație echilibrată a părăsirii orașelor în context pandemic
- „Afară din orașe” în Scriptură
- Beneficiile și dezavantajele educației alternative home schooling
- Mărturii ale celor care s-au mutat la țară
- Aspecte practice ale chemării „Afară din orașe”



„Părăsirea orașelor – între aventură și chemare” a dr. Daniel Nițulescu, specializat în teologie istorică, abordează un subiect în vogă printre membrii Bisericii Adventiste din România. Dincolo de identificarea cazurilor și consecințelor multiple ale ideii „ieșiți din orașe”, cititorul este ajutat să-și dea seama că totul pleacă de la problema hermeneutică. Valul de mutări din orașe la țară și în munți s-a datorat, de-a lungul istoriei, felului în care promotorii ideii au interpretat Biblia și scrierile lui Ellen G. White în dreptul ieșirii din orașe.”

Conf. univ. dr. **Szallas-Farkas Zoltan**

„Cu un titlu inevitabil provocator, pastorul Daniel Nițulescu ne propune o incursiune extrem de echilibrată și documentată în subiectul de actualitate al alegerii între urban și rural. *Părăsirea orașelor – între aventură și chemare* evită cu succes tonul alarmist și previne eficient tendința spre atitudini extremiste. Formația solidă de teolog și istoric, stilul dialogal și abordarea spiritual-misiologică se îmbină într-un discurs menit să conecteze în ultimă instanță viața reală a cititorului cu voința constant binefăcătoare a lui Dumnezeu.”

Teodor Huțanu, redactor-șef Curierul Adventist

„Cartea prezintă o perspectivă echilibrată asupra subiectului în discuție și o face într-o manieră prietenoasă și accesibilă. Prezintă statistici foarte sugestive. Autorul reușește să iasă din zona teoretică a subiectului și să pășească în zona practică. Răspunde la întrebările la care ar trebui să se gândească orice familie sau persoană care dorește să iasă din oraș: «Cum și când trebuie să luăm această decizie? Care sunt criteriile? Cu cine ne consultăm?» Fără o analiză matură, obiectivă, care să țină cont de specificul familiei și de toate implicațiile, decizia ieșirii din oraș s-ar putea să fie regretată mai târziu.”

Georgel Pîrlitu, secretar executiv
al Uniunii Bisericii Adventiste din România

Anul XCIX, SEPTEMBRIE 2022. Publicația oficială a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România.
Apare lunar, sub coordonarea Comitetului Uniunii.

Director Balla Lorand; Redactor-șef Teodor Huțanu; Coordonator ediție limba maghiară Ernest Szász; Consultanți: Aurel Neațu, Georgel Pîrlitu, Emil Jigău, Mihai Maur, Tiberiu Nica, Robert Mandache, George Sbirnea, Ștefan Tomoiagă, Gabriel Ban; Colaboratori speciali: Romică Sirbu, Dragoș Mușat, Gelu Poenariu, Daniel Brînzan, Marius Andrei; Redactor web Marian Mihai; Lectura manuscrisului Adrian Neagu; Redactor-corector Livia Mihai; Tehnoredactor Irina Toncu; Adresa de corespondență: Curierul Adventist, str. Erou lăncu Nicolae nr. 38-38A, Voluntari, jud. Ilfov, cod 077190; E-mail curierul@adventist.ro; Website www.curieruladventist.ro; Imprimare Tipografia Viață și Sănătate, Șos. Cernica nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov, Tel. 021/323 00 20; Fax 021/323 00 40

ISSN 1220-6725



ÎN CRIZĂ DE TIMP ȘI ÎN TIMP DE CRIZĂ

Lumea pare să își trăiască ultimele clipe. Fiecare devenim mai conștienți de valoarea timpului abia când ne dăm seama că ne-a rămas foarte puțin din el și oricum nu mai știm ce să facem cu el.

Deseori în viață ne lovim de limita de timp care ne creează un stres enorm. Apropierea de un examen important de care depinde viitorul, termenul limită pentru un proiect care are implicații financiare mari ne fac să ne gândim că timpul nu ne-ajunge și am mai vrea o prelungire. În marea Sa bunătate, Dumnezeu ne oferă prelungiri. Doar că aceste prelungiri pot da naștere la concepții nesănătoase. Petru ne avertizează că întârzierea sau prelungirea timpului este de fapt o stare de normalitate și nu o prelungire, un har, ci un dat natural. „Înainte de toate, să știți că în zilele din urmă vor veni batjocoritori plini de batjocuri, care vor trăi după poftele lor și vor zice: „Unde este făgăduința venirii Lui? Căci de când au adormit părinții noștri, toate rămân așa cum erau de la începutul zidirii!” (2 Petru 3:3-4).

Conștient de iminența imediată a morții, regele Ezechia cere un timp suplimentar. Cererea sa este axată pe trecut, pe realizări obținute cu credință, ca o apreciere din partea Domnului, pe care L-a slujit. Însă nu prezintă niciun plan de viitor. Chiar și așa, primește în dar 15 ani. Ceva de neînțeles se întâmplă și, în timpul vizitei diplomatice babiloniene, nici măcar nu amintește despre intervenția miraculoasă, plină de îndurare a Domnului. Ocazie de aur să justifice necesitatea timpului pe care-l trăiește prin har. În schimb, expune bogățiile terestre în fața distinșilor oaspeți, cărora le sclipesc ochii de lăcomie. Doar o chestiune de timp, și toate bogățiile acestea vor fi ale străinilor. Tot ce a acumulat și a păstrat în timpul de până acum va pierde în timpul de har primit.

Să analizăm succint un alt caz care exemplifică modul în care se poate valorifica timpul de prelungire. Daniel 2 prezintă criza politică generată de împăratul babilonian Nebucadnețar. Când se tulbura împăratul, se tulbura tot imperiul. Mai știm cel puțin o situație când un rege s-a tulburat, și împreună cu el s-a tulburat tot Ierusalimul. Lipsa de somn era dată de un vis ciudat pe care nu și-l putea explica. De aici apare o criză care pune în pericol imperiul și întreaga lume. Inclusiv a poporului evreu și chiar a rămășiței credincioase din care făcea parte și Daniel cu prietenii săi.

Vedem cum poate lua naștere o criză. O minte tulburată va genera haos și dezastru. Un decret de moarte îngrozește capitala. Capete cad, și teroarea se răspândește pretutindeni, ca o undă de șoc. Unda ajunge la Daniel. Viața lui se măsoară în zile. Tânăr și cu perspective mari, se vede în fața morții. Timpul s-a scurtat. Vremea s-a dus. Și totuși, Daniel îi cere împăratului timp. „Și Daniel s-a dus la împărat și l-a rugat să-i dea vreme ca să dea împăratului tâlcuirea” (Daniel 2:16). Timp ceruseră și consilierii astrologi. Dar nu au primit decât o reacție de mânie și mai mare. „Împăratul a luat iarăși cuvântul și a zis: „Văd, cu adevărat, că voiți să câștigați vreme, pentru că vedeți că lucrul mi-a scăpat din minte” (Daniel 2:8).

Cererea lui Daniel pare nerezonabilă. Și totuși Daniel primește timp. Și odată cu timpul primește și revelația. O descoperire cât istoria de mare! Visul este recuperat, împăratul este calmat, lumea este salvată de la ruină

CUPRINS

3 Editorial

Mugurel Asaftei

În criză de timp și în timp de criză

5 Spiritual

Dan Constantinescu

Isus Isus Hristos – Personajul proeminent al Vechiului Testament (V)

8 Opinii

Daniel Nițulescu

Căsătoria sub foc încrucișat

13 Istorie adventă

Leonida Ghioaldă

Istoria unui loc – Labirint 116 (III)

18 Meditație

Benone Lupu

Simfonie pentru o noapte înstelată

20 Spiritual

Emilian Niculescu

Cel mai vizibil și totuși cel mai „nevăzut”

22 Psihologie creștină

Liviu Văduva

Sănătate mintală prin Cuvântul lui Dumnezeu

25 La odihnă

Pavel Burlacu

In memoriam – pastorul Vasile Colțuneac

26 Meditație

Ștefan Radu

Transformarea lui Iacov (II)

28 Teologie

Florin Lăiu

Verde de Apocalipsă

31 Pagina copiilor

Alina Chirileanu

și distrugere. Și asta pentru că Daniel a primit timp. Iar acest timp a fost umplut de o viață de rugăciune și revelație. Ce deosebire între robul Daniel și regele Ezechia! Ambii vor influența Babilonul, dar ce contrast. Și asta în cazul unui rege bun care a avut experiențe memorabile cu Dumnezeu și a călăuzit inimile oamenilor spre credință.

Când terminăm hrana, timpul sau orice mijloc de trai, atunci putem miza pe făgăduințele Domnului, care ne oferă posibilitatea să accesăm rezervele lui Dumnezeu. Când nu mai ai timp, cere-l de la Cel care are veșnicia.

Daniel 6 prezintă o situație similară din perspectiva timpului. Când lucrurile par că s-au așezat și nimic nu mai poate tulbura viața cotidiană, un decret anunță că mai ai doar 30 de zile de trăit. Și acum perioada se poate prelungi condiționat. Și de data aceasta, Daniel mizează pe timpul lui Dumnezeu. Pentru el, timpul fără Dumnezeu nu merită trăit. Dacă mai trăiesc doar 30 de zile, vreau să le trăiesc doar pentru El. Anii, zilele sau clipele pe care le mai am, vreau, aleg deliberat, să le trăiesc pentru și împreună cu El.

Rezultatul a fost o criză imensă, o posibilă moarte cumplită. Însă Daniel primește din nou timp și revelație. Este depozitat de funcția sa importantă, este depozitat de casa de protocol și coboară până la nivelul cel mai de jos, cel subuman, în care va trebui să sfârșească în chinuri, devorat de fălcile leilor. Imaginea coborârii sale în groapă, la nivel de animal și sub-animal, ilustrează atât de bine viața Aceluia care a părăsit cerul și a venit pe pământ făcându-Se asemenea sub-oamenilor. Dar pentru aceasta este nevoie de o motivație aparte, bazată pe o viziune pe care trebuie să o primești și apoi să ți-o însușești. Timpul nu este în mâna medicului care-ți spune că mai ai de trăit 30 de zile, nici în mâna unei puteri seculare care poate genera război sau orice altă criză. Timpul este în mâna lui Dumnezeu. El scurtează sau prelungește timpul.

Daniel 9 prezintă o situație asemănătoare. Din cărțile profetice ale lui Ieremia, Daniel observă că nu mai este timp. „În anul dintâi al domniei lui, eu, Daniel, am văzut din cărți că trebuia să treacă șaptezeci de ani pentru dărămurile Ierusalimului, după numărul anilor despre care vorbise Domnul către prorocul Ieremia” (Daniel 9:2).

S-au împlinit anii profetizați. Această stare îi produce un chin teribil. Și în capitolul 8 răspunsul este legat de timp: „Am auzit pe un sfânt vorbind și un alt sfânt a întrebat pe cel ce vorbea: «În câtă vreme se va împlini vedenia despre desființarea jertfei necurmăte și despre urâciunea pustiirii? Până când vor fi călcate în picioare Sfântul Locaș și oștirea?» Și el mi-a zis: «Până vor trece două mii trei sute de seri și dimineți; apoi Sfântul Locaș va fi curățit!»” (Daniel 8:13-14).

Puterii reprezentate de cornul mic în Sfântul Locaș i-au fost hotărâte 2300 de zile, fie ele profetice. Dacă timpul s-a împlinit, atunci ce va urma? În rugăciunea sa, el enumeră motivele nenorocirii trecute și vrea să evite prelungirea robiei. Daniel înțelege că timpul este condiționat de starea morală. Dacă în cei șaptezeci de ani poporul nu a învățat

lecția, criza va continua. Pedepsa divină nu se va opri. Ba chiar poate deveni mai grea.

Răspunsul a venit fulger. Șaptezeci de săptămâni de har. Dacă în capitolul 8 cornul cel mic primește timp, în capitolul 9 poporul evreu primește timp. Fiecare va fi evaluat la finalul perioadei primite în dar. Iar în rugăciunea sa din capitolul 9, Daniel arată că prăbușirea Ierusalimului este din cauza celor din interior, și nu a cornului mic sau mare sau a vreunei fiare, oricât de înspăimântătoare ar fi.

„Șaptezeci de săptămâni au fost hotărâte asupra poporului tău și asupra cetății tale celei sfinte, până la încetarea fărădelegilor, până la ispășirea păcatelor, până la ispășirea nelegiurii, până la aducerea neprimării veșnice, până la pecetluirea vedeniei și a prorociei și până la ungerea Sfantului sfinților” (Daniel 9:24).

Discuțiile sunt multe cu privire la însemnătatea acestei perioade. Dar de remarcat este că poporul a primit timp. Un timp de calitate. Timp suficient. Timp și revelație. De fiecare dată, Daniel primește timp și, împreună cu timpul, primește și descoperiri, și putere să trăiască în acord cu planul Domnului.

De la vârsta de 17 ani, Daniel trăiește în prelungiri. Dar nu știu să fie cineva care să-l depășească în privința modului în care și-a îndeplinit datoria de om, producând bucurie Domnului prin roadele slujirii sale. Descoperirile sale sunt valabile și azi, poate mai mult ca oricând. Cu cât înainta în vârstă, crizele erau și mai mari. Cu cât era mai mare criza, cu atât era mai mare biruința și descoperirea. Și cu atât strălucea mai puternic omul care în timp a devenit „preaiubit și scump”. De obicei, bătrânii nu au valoare. Ei trăiesc marea criză a inutilității, simt că-i încurcă pe ceilalți și le sunt povară. Dar Daniel devine tot mai valoros pe măsură ce trece timpul. Iar opera sa nu are limită de timp.

Mă întreb ce trebuie să fac dacă am mai primit timp, ce revelații au însoțit prelungirea timpului meu. Dacă Domnul încă nu a venit, am mai primit timp. La ce mă ajută? Mulți se pierd tocmai pentru că Domnul „întârzie”. Pe unii timpul îi distruge. Pe oameni ca Daniel însă, timpul suplimentar îi duce pe culmile credinței, revelației și ale iubirii care are nevoie de veșnicie pentru a se manifesta.

În mod cert, timpul de prelungire nu este dat ca să rămână bisericile depopulate, să nu avem cu ce plăti întreținerea bisericilor sau cu ce să întreținem serviciile de închinare. Nici Daniel, nici rămășița credincioasă de atunci nu a trecut neobservată în epoca sa. Nici biserica de azi nu va rămâne ascunsă. Pe cât de importantă este revenirea Domnului, pe atât de importantă este maniera în care ne folosim timpul rămas și ocaziile oferite de El pentru a-L cunoaște și a-L slăvi, făcându-L cunoscut.

Cu cât orizontul este mai negru, lumina prezenței și revelației Domnului va străluci mai tare și pământul va fi luminat de slava Lui! „Scoală-te, luminează-te, căci lumina ta vine și slava Domnului răsare peste tine!” (Isaia 60:1). ■

Mugurel Asaftei, secretar, Conferința Moldova

ISUS HRISTOS – PERSONAJUL PROEMINENT AL VECHIULUI TESTAMENT (V)

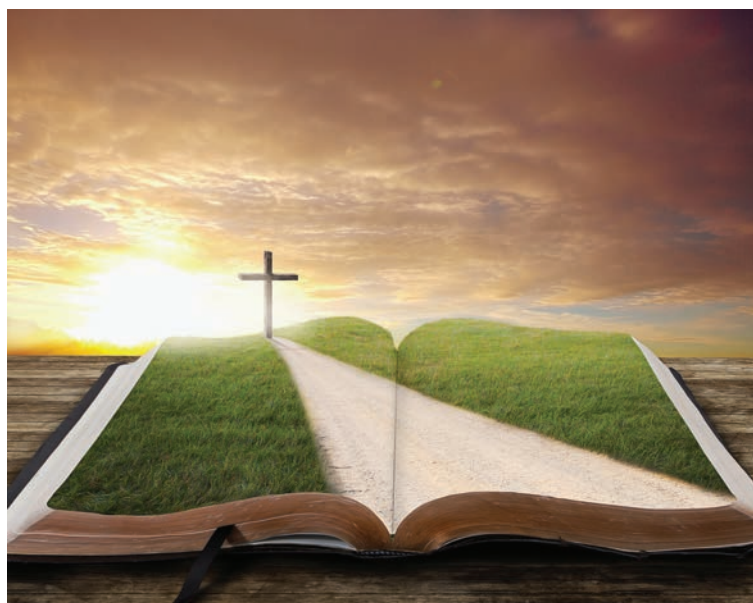
Unitatea Scripturii ne oferă o nouă direcție de susținere a tezei privind proeminența personajului Isus Hristos în Vechiul Testament, prin preluarea în predicile și învățăturile Mântuitorului, dar și în scrierile apostolilor a unor texte și fragmente de scrieri care, la momentul respectiv, făceau parte din Biblia ebraică – Tanakh.

Vechiul Testament a devenit astfel instantaneu și Scriptura bisericii primare, și temelia teologiei ei. Așa se face că întreg Noul Testament este întrețesut cu citate și aluzii vechi-testamentare împlinite în Domnul Isus Hristos¹.

De altfel, chiar și expresia „Vechiul Testament” este folosită pentru prima dată cu referire la cărțile Bibliei ebraice în vremea apostolică: „Dar ei au rămas greoi la minte: căci până în ziua de astăzi, la citirea Vechiului Testament, această maramă rămâne neridicăată, fiindcă marama este dată la o parte în Hristos” (2 Corinteni 3:14).

Citate vechi-testamentare în evanghelii și epistole

Comentatorii sunt împărțiți în interpretarea pe care o dau termenului „Vechiul Testament” din pasajul de mai sus, dar, întrucât Pavel se referă la ceva ce este citit de iudei, explicația cea mai plauzibilă este de a vedea în el fie o referire la Pentateuc, fie la întreaga Biblie ebraică.



Cert este că un autor creștin contemporan² a numărat 433 de citate clare în Noul Testament și consideră că 30 din cele 39 de cărți ale Vechiului Testament sunt precis citate. Numele a 10 cărți sau autorii lor sunt menționați în 46 de pasaje din Noul Testament; inspirația a 11 cărți ale Vechiului Testament este atestată de citate introduse prin afirmația că autorul lor a fost Dumnezeu sau Spiritul Sfânt, iar termenul „Scriptura” este aplicat în 21 de pasaje din 11 cărți ale Vechiului Testament, în timp ce 73 de pasaje care conțin afirmații din Vechiul Testament sunt introduse prin sintagma „stă scris”. De 20 de ori această expresie este rostită chiar de către Mântuitorul.

Chiar dacă reducem numărul de citate la 312, așa cum precizează un alt autor³, rămâne valabilă constatarea că cele mai multe dintre ele (67, potrivit autorului citat) sunt din Psalmii.

În schimb, Evanghelia după Matei – o evanghelie ce conține aproximativ 60 de trimiteri la profețiile mesianice și aproximativ 40 de citate din Vechiul Testament – poate fi considerată ca o punte între Vechiul și Noul Testament, întrucât este adresată iudeilor și iudeo-creștinilor și răspunde nevoii elaborării raportului dintre Evanghelie și Legea vetero-testamentară, cea din urmă împlinindu-se în cea dintâi.

Dintre evangheliști, Matei citează cel mai mult din Vechiul Testament, articulându-și în acest sens cartea sa nu numai ca limbaj, dar și cu scop teologic. Se poate distinge acest aspect din folosirea de 11 ori, cu foarte mici modificări a formulei prin care se introduc citate din Vechiul Testament în nume propriu sau folosind cuvintele lui Isus: „Aceasta s-a întâmplat ca să se îplinească ceea ce s-a spus prin prorocul”⁴ (vezi cap. 1:22; 2:15.23; 3:3; 4:14-16; 8:17; 12:17-21; 13:14; 21:4-5; 26:56; 27:9-10).

El s-a inspirat din episoade și motive teologice vechi-testamentare, realizând acest lucru fie explicit, citând texte, ori făcând referire la anumite personaje, locuri și evenimente vechi-testamentare care își găsesc corespondență în viața Mântuitorului.

**UNITATEA
SCRIPTURII
DAN
CONSTANTINESCU**



**UNITATEA SCRIPTURII
SUSȚINE IDEEA PRIVIND
PROEMINENȚA PERSO-
NAJULUI ISUS HRISTOS
ÎN VECHIUL TESTAMENT.**

Astfel, dacă în cap. 2:5,6 îl citează pe prorocul Mica referindu-se la Betleem ca locul nașterii lui Isus (Mica 5:2), în versetul 15 folosește un citat din Osea 11:1: „Am chemat pe Fiul Meu din Egipt”, iar în capitolul 22:44 reia un text din Psalmii: „Domnul a zis Domnului Meu: «Șezi la dreapta Mea până voi pune pe vrăjmașii Tăi sub picioarele Tale»” (Psalmii 110:1).

În schimb, tema stelei, tot din capitolul 2, ridică încă unele probleme exegetilor, chiar dacă interpretarea istorico-mesianică pune în legătură steaua din Evanghelia după Matei cu prorocia lui Balaam din Numeri 24:17: „O stea răsare din Iacov; un toiag se ridică din Israel”.

**UN AUTOR
SUSȚINE CĂ
O ZECIME DIN
CUVINTELE LUI
ISUS SUNT DIN
BIBLIA EBRAICĂ.**

Citarea scrierilor vechi-testamentare era o practică a Mântuitorului, reliefată și în alte evanghelii. Astfel, când le spunea fariseilor că de la ei se va cere socoteală pentru crimele săvârșite „de la sângele lui Abel până la sângele lui Zaharia, ucis între altar și Templu” (Luca 11:51), Domnul Isus S-a referit la primul martir, Abel, menționat în prima carte a Bibliei (Geneza 4:89), și la Zaharia, al cărui martiraj este descris în ultima carte a Bibliei ebraice (2 Cronici 24:20-22).

De altfel, în evangheliile întâlnim 23 de evenimente din Vechiul Testament a căror autoritate a fost confirmată de Isus (Creațiunea, potopul, distrugerea Sodomei, lucrarea lui Iona, profețiile lui Daniel ș.a.). Mai mult, El a oferit dovezi ale mesianității Sale, raportându-se la strămoșul prin care evreei își revendicau mântuirea – „Isus le-a zis: «Adevărat, adevărat vă spun că, mai înainte ca să se nască Avraam, sunt Eu»” (Ioan 8:58), sau citând cele trei subîmpărțiri ale Scripturii Vechiului Testament: „Apoi, le-a zis: «Iată ce vă spuneam când încă eram cu voi, că trebuie să se împlinească tot ce este scris despre Mine în Legea lui Moise, în Proroci și în Psalmi»” (Luca 24:44).

O întrebare pe care Isus o adresa adesea ascultătorilor Săi, repetată deseori în evangheliile – „ați auzit că s-a zis?” – se referea cu siguranță la Scripturile Vechiului Testament, nu la alte scrieri. Iar un autor creștin consemnează faptul că o zecime din cuvintele Sale au fost luate din Biblia ebraică, iar 180 dintre cele 1800 de versete ce redau cuvântările Sale sunt fie citate din Vechiul Testament, fie aluzii directe la acesta⁵.

Vom menționa împrejurarea în care Nicodim va primi o adevărată lecție bazată pe semnificația înălțării șarpelei de aramă în pustie (Ioan 3:14,15), descrisă în cartea Numeri, la fel ca lecția oferită fariseilor oripilați de libertinajul ucenicilor în privința respectării preceptelor sabatice (Marcu 2:25,26), referința vechi-testamentară la supremația principiului vieții fiind cea din 1 Samuel 21:6.

În ceea ce privește epistolele lui Pavel, este dificil de socotit cu exactitate de câte sute de ori citează el din Vechiul Testament, însă aproape toate scrierile sale (în afară de Tit și Filimon) sunt pline cu astfel de citate.

Dar, fie că se referă la Moise și peregrinajul poporului Israel prin pustie (1 Corinteni 10), fie că ne vorbește despre Avraam – citat de 8 ori (!) numai în Galateni 3 –, logica discursului se îndreaptă mereu spre Mântuitor: „...și stâncă era Hristos, Legea ne-a fost un îndrumător spre Hristos.” Cea mai rafinată pledoarie hristocentrică, ce abundă de referințe vechi-testamentare o găsim însă în Epistola către evrei, culminând cu lucrarea de mare-preot pe care o săvârșește Isus în sanctuarul ceresc după înălțare. „Căci n-avem un Mare-Preot care să n-aibă milă de slăbiciunile noastre, ci unul care în toate lucrurile a fost ispitit ca și noi, dar fără păcat” (Evrei 4:15).

De regulă, apostolul folosea cu oarecare lejeritate resursele din Vechiul Testament, fie că le lua din Septuaginta (LXX), fie că cita propria sa traducere din ebraică, sau îi era suficient să citeze liber. În contrast, în această epistolă, citatele din Vechiul Testament sunt întotdeauna redată cuvânt cu cuvânt din LXX. Mai mult, în unele capitole, Pavel prezintă citatele introducându-le cu formula: „El spune”, cu referire certă la Fiul lui Dumnezeu, pentru autorul epistolei Scripturile fiind vocea Sa divină⁶.

Vom mai aminti doar în treacăt multiplele referințe la rolul mântuitor al credinței, luate din Habacuc 2:4, fără a eluda supremația Legii, pe care o găsește în capitolele Torei și pe care o vede drept „un îndrumător spre Hristos, ca să fim socotiți neprihăniți prin credință” (Galateni 3:24). Și asta, pentru că dorim să prezentăm o interesantă paralelă a Legii morale din Exodul 20, cu preceptele nou-testamentare în materie, cele mai multe de sorginte paulină⁷.

1. Să nu ai alți dumnezei afară de Mine ≈ Domnului, Dumnezeului tău să te închini și numai Lui să-I slujești (Matei 4:10).
2. Să nu-ți faci chip cioplit ≈ Copilașilor, păziți-vă de idoli (1 Ioan 5:21).
3. Să nu iei în deșert Numele Domnului ≈ Numele lui Dumnezeu și învățătura să nu fie vorbite de rău (1 Timotei 6:1).
4. Adu-ți aminte de ziua de odihnă ≈ Fiindcă cine intră în odihna Lui se odihnește și el de lucrările lui, cum S-a odihnit Dumnezeu de lucrările Sale. Să ne grăbim dar să intrăm în odihna aceasta, pentru ca nimeni să nu cadă în aceeași pildă de neascultare. (Evrei 4:10,11).
5. Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta ≈ Să cinstești pe tatăl tău și pe mama ta (Matei 19:19).
6. Să nu ucizi ≈ Să nu ucizi (Romani 13:9).
7. Să nu preacurvești ≈ Să nu preacurvești (Matei 19:18).
8. Să nu furi ≈ Cine fura să nu mai fure (Efeseni 4:28).
9. Să nu mărturisești strâmb împotriva aproapelui tău ≈ Să nu faci nicio mărturisire mincinoasă (Romani 13:9).
10. Să nu poftești ≈ N-aș fi cunoscut pofta, dacă Legea nu mi-ar fi spus: „Să nu poftești!” (Romani 7:7).

Apostolul Petru și-a ancorat, la rândul său, convingerea și doctrina în Scriptura ebraică, recte Vechiul Testa-



ment, cum îl numim astăzi. Lui îi datorăm una dintre cele mai explicite mărturii privind inspirația divină a Bibliei. „Fiindcă, mai întâi de toate, să știți că nicio prorocie din Scriptură nu se tâlcuiește singură. Căci nicio prorocie n-a fost adusă prin voia omului; ci oamenii au vorbit de la Dumnezeu, mânați de Duhul Sfânt” (2 Petru 1:20,21).

Prima sa cuvântare, ținută cu ocazia alegerii unui alt apostol în locul lui Iuda Iscarioteanul, pornește de la prezentarea finalului acestuia din urmă ca o împlinire a unor profeții vechi-testamentare: „Pustie să le rămână locuința și nimeni să nu mai locuiască în corturile lor!” (Psalmii 69:25), și „Puține să-i fie zilele la număr și slujba să i-o ia altul!” (Psalmii 109:8).

Apostolul prezintă acțiunea coborării Duhului Sfânt ca o finalizare a unei prorocii rostite cu sute de ani înainte (Ioel 3:1-5), însă o așază în legătură cu venirea lui Mesia împlinită în persoana lui Isus, potrivit profeției din Psalmii 16:8. Un alt moment al interpretării hristocentrice a Vechiului Testament s-a petrecut după vindecarea unui olog din naștere, când Petru își justifică acțiunea în numele lui Isus Hristos, identificându-l cu Prorocul despre care Moise spusese: „Domnul Dumnezeu tău îți va ridica din mijlocul tău, dintre frații tăi, un proroc ca mine: să ascultați de el!” (Deuteronomul 18:15,18).

În fața sinedriului evreiesc, unde este adus împreună cu apostolul Ioan pentru a da socoteală asupra predicării lor și lucrărilor de vindecare, Petru evocă o sintagmă cunoscută iudeilor „piatra din capul unghiului” (Psalmii 118:22, Isaia 28:16), cu referire strictă la Hristos, iar după ce este eliberat miraculos din temniță de către un înger, își argumentează conduita printr-un citat aluziv la cartea lui Daniel (vezi cap. 3:18).

În epistolele sale, îndemnul la sfințenie (1 Petru 1:16) se sprijină tot pe referințe vechi-testamentare privitoare la sfințenia divină (Leviticul 11:44; 19:2; 20:7), procedeu utilizat și în comparația dintre caracterul trecător al lumii în contrast cu veșnicia Cuvântului divin (1 Petru 1:24,25; comp. cu Psalmii 103:15; Isaia 40:6; 51:12).

Viziunea hristocentrică nu lipsește nici din referințele la îngerii căzuți, la Noe, la cetățile Sodoma și Gomora, la Lot, la Balaam, precum și la urmașii acestora (2 Petru 2:4-16), al căror destin a fost mereu în mâna „Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos”.

Apostolul Iacov se alătură și el scriitorilor Noului Testament care-și găsesc izvoare de inspirație în Scriptura ebraică. „Astfel s-a împlinit Scriptura”, „credeți că degeaba vorbește Scriptura?”, „de aceea zice Scriptura” sunt formule predilecte de introducere a textelor vechi-testamentare privitoare la Avraam, Iov sau Duhul Domnului.

Nu lipsesc trimiterile la semințiile israelite, la înțelepciunea dată de Dumnezeu lui Solomon, la caracterul efemer al vieții umane, la nevoia de ascultare, de înfrânare, de curăție și de alte mărturii ale statutului de „împlinitori ai Cuvântului” (Iacov 1:22). Și tot pe baza exemplelor vechi-testamentare își construiește doctrina religiei practice sau, cum o numește el, „religia curată și neîntinată înaintea lui Dumnezeu, Tatăl nostru” (vers. 27).

Până și Epistola lui Iuda, în pofida dimensiunii ei reduse, abundă de citate, referințe și aluzii vechi-testamentare – izbăvirea din Egipt, Sodoma și Gomora, „Arhanghelul Mihail, când se împotriva diavolului și se certa cu el pentru trupul lui Moise”, Cain, Balaam, Core, Enoh – toate acestea având un caracter exemplificativ pentru nevoia de a aștepta „îndurarea Domnului nostru Isus Hristos pentru viața veșnică”.

* * *

Ajuns la finalul demersului prin care am încercat să pun în evidență cât mai multe dovezi textuale privind proeminența personajului Isus Hristos în cadrul Vechiului Testament, conștient că n-am epuizat nici pe departe acest subiect generos, voi încheia efortul argumentativ cu două mărturii pe care ni le oferă tot apostolul Pavel: „Isus Hristos este același ieri și azi și în veci!” (Evrei 13:8). „El este mai înainte de toate lucrurile și toate se țin prin El” (Coloseni 1:17). ■

Dan Constantinescu, doctor în economie, licențiat în teologie

¹ B. Fărăgău, *Zaharia*, p. 312, <https://www.scriptum.ro/librarie/zaharia.html>.

² L. Mihăilescu, *Istoria canonului Vechiului Testament*, <https://cercetatiscripturile.intercer.net/>.

³ G.L. Archer și G. Chirichigno, *Old Testament Quotations in the New Testament*, Moody Press, 1983.

⁴ D. Părcălabu, *Principii hermeneutice în Evanghelia după Matei*, <https://didactica.genesis.ro/>.

⁵ Lori Balogh, *Mântuirea vine de la iudei*, <https://www.loribalogh.ro/2017/03/mantuirea-vine-de-la-iudei/>.

⁶ D. Guthrie, *Comentariile Tyndale*, vol. 15, Evrei, pp. 75–76.

⁷ G. Atanasie, *Decalogul în Noul și Vechiul Testament*, <https://georgeatanasie.blogspot.com/>.

DOVEZILE
TEXTUALE
PREZENTATE
N-AU EPUIZAT
NICI PE DEPARTE
ACEST SUBIECT
GENEROS AL
PROEMINENȚEI
PERSONAJULUI
ISUS HRISTOS
ÎN CADRUL
VECHIULUI
TESTAMENT.



CĂSĂTORIA SUB FOC ÎNCRUCIȘAT¹

In ultima vreme, familia și Sabatul sunt redatele cele mai atacate de vrăjmaș. Și cum orice luptă se lasă cu răniți, nu putem trece cu vederea hemoragia provocată.

Vă invit să pășim împreună într-o incursiune relativ diacronică despre statutul femeii. Vom observa că istoria ne poartă prin meandrele dezvoltării statutului femeii, cu ascendențele și descendențele lui. Ca termen de comparație, vom avea imaginea creionată de Coran și lumea islamică. Analogiile nu trebuie luate cu titlu de exemplu, dimpotrivă. Ele sunt evocate pentru a scoate în evidență modul cum s-a trecut de la o extremă la alta. Înțelepciunea biblică înseamnă și echilibrul la care făceau referire romanii pe vremuri, în emblematicele vorbe *aurea mediocritas* – „calea de mijloc este aurită”.

Cine iniția divorțul în trecut

În timpurile Vechiului Testament, doar bărbații aveau dreptul să divorțeze: „Când cineva își va lua o nevastă și se va însura cu ea și s-ar întâmpla ca ea să nu mai aibă trecere înaintea lui, pentru că a descoperit ceva rușinos în ea, să-i scrie o carte de despărțire și, după ce-i va da-o în mână, să-i dea drumul din casa lui.” *Comentariul Biblic Adventist* explică expresia „a descoperit ceva rușinos în ea”: „Fapta ei rușinoasă nu putea fi adulterul pentru că acesta era pedepsit cu moartea. Era un comportament pe care pur și simplu soțul îl găsea indecent. Iudeii au înțeles acest percept din Tora ca însemnând că un bărbat putea divorța pentru orice motiv. Hristos le-a explicat că divorțul le fusese îngăduit din cauza împietririi inimii lor. „Isus le-a răspuns: «Din pricina împietririi inimilor voastre a îngăduit Moise să vă lăsați nevestele, dar de la început n-a fost așa»” (Matei 19:8).

În lumea islamică, bărbatul divorțează de femeie rostind de trei ori în fața ei: „Divorțez de tine” (arb. talaq, Coran 2:230). Deși în lumea musulmană divorțul este o cumpănă extrem de dificilă pentru femeie, acum este momentul când aceasta primește suma de bani ipotecată în contractul nupțial de către părinți sau persoana desemnată oficial să-l încheie. Ea intră în posesia acestei plase de siguranță în momentul divorțului sau la moartea soțului. Apreciez că este o prevedere extrem de benefică pentru femeile care se află la această răscruce. Ne aducem aminte din parabola celor zece fecioare că „Mirele zăbovea...” (Matei 25:5). În cultura orientală, mirele es-

te figura centrală, nu mireasa, el fiind cel așteptat. De ce întârzia atât de mult amânând până la miezul nopții și uneori dincolo de el momentul bucuriei? În parabola din Matei 25, aparenta întârziere a marelui este justificată de negocierile financiare intense pe care acesta le ducea cu părinții fetei. Această zestre a fetei garanta, într-o oarecare măsură, seriozitatea relației. Poate că nu ar fi greșit să deprindem din istorie anumite obiceiuri. Atât mirele, mai nou și mireasa să garanteze cu ipotecă faptul că iau în serios actul căsătoriei.

Moștenitorii de drept ai familiei

Cu două excepții, în Vechiul Testament, bărbații erau moștenitorii de drept ai familiei. Întâiul născut avea parte de o îndoită moștenire (Geneza 25). Deși nu aveau dreptul la moștenire, fetele lui Țelofhad creează un precedent feminin al moștenirii aprobate de Dumnezeu (Numeri 27:1-11). Fetele lui Iov primesc o parte de moștenire împreună cu frații lor: „În toată țara nu erau femei așa de frumoase ca fetele lui Iov. Tatăl lor le-a dat o parte de moștenire printre frații lor” (Iov 42:15). Conform Coranului, o fată primește jumătate din moștenirea fratelui ei (Coran 4:11).



Rolul femeii în închinare

În multe țări musulmane, femeile nu au voie să se roage la moschee, ci doar acasă. Mama se roagă cu fetele acasă, în timp ce tatăl și adolescenții se închină la moschee. Fetele sunt subordonate și dependente. Acolo unde femeia poate participa la actul închinării, o face în spații special amenajate. În unele țări musulmane, femeile au voie să meargă la moschee când cineva din familie moare. În moscheile din Vest, femeile iau parte la slujbele pentru închinare mult mai frecvent.

În perioada tabernaculului și a primului templu, femeile nu aveau acces la sanctuar. Începând cu cel de-al doilea templu², femeile vor putea participa în spațiul special amenajat – curtea femeilor (ebr. מִישַׁן תְּרוּצָה). În același timp, a fost construită și o curte pentru neamuri (ebr. גוֹיִם – goim: „neamuri”, „neevrei”, „păgâni”). La sinagogă, femeile aveau acces într-un spațiu special amenajat. Acest spațiu era despărțit de restul sinagogii de o „mehitza” – vâl, perdea. Spațiul femeilor putea fi delimitat de o perdea, o structură de lemn, un perete din cărămidă sau chiar metalic. Această separare la sinagogă sau moschee este motivată de asigurarea unui comportament decent, prin prevenirea unei stări de spirit nepotrivite și a unor gânduri senzuale în actul închinării. Potrivit Hadith-ului, rugăciunea unui musulman este anulată de prezența femeii, a câinelui sau a măgarului.³ Din nefericire, din punct de vedere al necurăției religioase, o femeie este asimilată lumii necurățitoarelor în tradiția islamică, stârnind de-a lungul timpului o mulțime de comparații ofensatoare. Femeile sunt comparate cu măgarii și cu câinii din cauza menstruației pe care bărbații nu o pot controla. Deși Hadith spune că „paradisul stă la picioarele mamelor” și „cel mai frumos lucru din lume este o mamă virtuoasă”, același Hadith ne amintește că iadul va fi plin de femei: „Mi-a fost arătat focul iadului și majoritatea locuitorilor acestuia erau femei care au fost nerecunoscătoare (față de bărbat)”⁴ Cu toate că iadul va fi plin de femei, bărbații se vor desfăta în paradis alături de 72 de hurii. Aceste „hurii cu ochii mari” sunt fecioare „frumoase și virtuoase” care vor fi oferite drept răsplată oamenilor „mâinii drepte”, în timp ce „oamenii mâinii stângi” – păcătoșii, vor fi aruncați în apă clocotită (Coran, sura 52:20, sura 56:12-39, sura 55:70.72).

Cea mai cunoscută rugăciune a fariseilor s-a păstrat până astăzi: „Te laud, o Dumnezeule creator al universului, pentru că nu m-ai făcut nici păgân, nici sclav, nici imbecil, nici femeie.”⁵

Când femeia era egală cu o jumătate de bărbat

Raportul Genezei ne amintește că Dumnezeu a făcut după chipul Său atât partea bărbătească, cât și pe cea femeiască (Geneza 1:27). În Coran, statutul femeii este definit aparent în raport de egalitate cu bărbatul, însă există

acel primus inter pares – „primul între egali” sau cum se exprima George Orwell în „Ferma animalelor”: „Toți suntem egali, dar unii sunt mai egali decât alții”: „Ele (femeile) au drepturi egale cu obligațiile lor, după cuviință. Dar bărbații au o treaptă peste ele” (Coran 2:228).

Din punct de vedere socioeconomic, o persoană de sex feminin valora, în funcție de vârsta pe care o avea, între 3 și 30 de sicli, capitalizând circa jumătate din prețuirea unui bărbat (Leviticul 27:1-8). În Coran, compensația plătită unei familii pentru o femeie ucisă era la jumătate față de cea plătită dacă era ucis cel care câștiga pâinea în casă. Spre deosebire, în Vechiul Testament, o femeie sau un bărbat care ucideau cu premeditare o altă persoană trebuia să moară pe mărturia a doi sau trei martori (Deuteronomul 17:6).

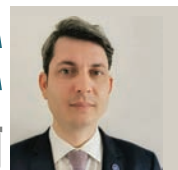
În fața legii, mărturia unei femei este egală cu jumătate din mărturia unui bărbat (Coran 2:282).

Sfera de activitate a femeii era restrânsă la cercul familiei, fiind o prezență practic (cvasi) inexistentă în viața publică sau de cult. Femeile sunt menționate de puține ori în Pentateuh. „Fiii lui Israel” este o expresie des întâlnită în Pentateuh. „Fiii lui Israel au plecat din Ramses spre Sucot, în număr de aproape șase sute de mii care mergeau pe jos, afară de copii” (Exodul 12:37). În genealogiile biblice, bărbații „dau naștere” copiilor (Geneza cap. 5, 10, 11; 1 Cronici 1-8; Matei 1). Poziția socială a femeii este definită în raport cu bărbatul: „Femeia, în timpul copilăriei, depinde de tatăl ei, în timpul tinereții, de soțul ei, dacă îi moare soțul, de fiii ei, dacă nu are fii, de rudele apropiate ale soțului, căci femeia nu trebuie niciodată să se conducă după bunul ei plac.”⁶ Cu toate acestea, valoarea femeii creștea atunci când naștea fii. Multe evreice visau ca într-o bună zi să dea naștere lui Mesia. Textul biblic deplânge sterilitatea Sarei, a Rebecăi și a Rahelei. Narațiunile despre rivalitatea dintre cele care nasc și cele sterpe dovedesc statutul privilegiat al uneia față de cealaltă. O femeie singură nu deținea o poziție respectabilă în societatea iudaică. Femeile văduve făceau parte din grupul defavorizat – „văduve, orfani și străini” (Deuteronomul 10:18; 24:17,19,20,21; 26:12,13).

În lumea islamică, femeile își doresc cu ardoare să nască băieți, pentru că este momentul când încep să fie prețuite. Mama de băieți și bunica de nepoți sunt persoanele de sex feminin cele mai respectate.

Regulile privind necurăția post-partum sau lăuzia din Leviticul 12:1-8 confirmă acest scenariu. O evreică ce naștea un băiat mergea la templu după 40 de zile, pe-

**REDUTA
ATAȚATA
DANIEL
NIȚULESCU**



**ÎN ULTIMUL TIMP,
FAMILIA ESTE O REDUȚĂ
DINTRE CELE MAI
ATAȚATE DE VRĂJMAȘ.
AȘA CĂ NU PUTEM
TRECE CU VEDEREA
CONSECINȚELE.**

rioada de așteptare dublându-se la 80 de zile când dădea naștere unei fete. De ce o perioadă dublă? Talmudul oferă evreilor cea mai cunoscută explicație: „Din moment ce toată lumea era fericită de nașterea unui băiat, femeia avea nevoie de doar o săptămână să se refacă. Toți erau mâhniți dacă naștea o fată, de aceea mama avea nevoie de două săptămâni ca să-și revină din cauza părerii de rău.”⁷ Orice evreică își dorea să nască băieți pentru a nu avea parte de o înmormântare emoțională cu ocazia nașterii. Plus că băiatul născut putea fi chiar Mesia cel așteptat. O altă explicație „biologică” a impurității post-partum este oferită de Moses Nahmanides (1194–1270): uterul femeii se curăța de scurgerile de sânge și alte impurități mult mai repede după nașterea unui băiat. Uterul mamei care naște o fată ar fi mai rece, mai umed și mai abundent în sângerări.⁸ Din moment ce știința acelor vremuri era departe de a fi empirică, aceste explicații fiziologice pot fi puse sub semnul echivocului. Știința modernă pare să contrazică o posibilă explicație a dublării numărului de zile din Leviticul 12 datorate unei nașteri mai dificile în cazul unei fete. Complicațiile la naștere apar mult mai frecvent când copilul este băiat.⁹ În orice caz, se pare că perioada de lăuzie a fost prevăzută de Dumnezeu pentru refacerea mamei și evitarea depresiei post-partum.

Cultura egipteană favoriza egalitatea dintre sexe. În Babilon, femeia se putea angaja în afaceri.¹⁰ În cultura greacă, femeia era „un rău necesar pentru bărbați, cea mai rea plagă creată de Zeus”¹¹. În mod tradițional, femeia romană nu avea niciun drept legal, ci pur și simplu trecea din stăpânirea tatălui în a bărbatului ei. În perioada Republicii, statutul social al femeii s-a schimbat foarte mult, obținând o formă de independență și acces la educație. La fel ca în alte culturi din vechime, femeile nu se așteptau la fidelitate sexuală din partea bărbaților, mai ales atunci când erau plecați departe de casă.¹²

Dacă citim atent Scriptura, observăm că în 99% din referințele cu privire la divorț doar bărbatul își poate lăsa nevasta din pricină de curvie. Noul Testament prezintă o deschidere culturală fără precedent în Marcu 10:11-12: „Oricine își lasă nevasta și ia pe alta de nevastă preacurvește față de ea, și dacă o nevastă își lasă bărbatul și ia pe altul de bărbat preacurvește.” O nevastă putea divorța de bărbatul ei din pricina adulterului. Marcu 10:11-12 arată mai mult decât egalitatea celor doi în economia mântuirii: „Nu mai este nici iudeu, nici grec; nu mai este nici rob, nici slobod; nu mai este nici parte bărbătească, nici parte femeiască, fiindcă toți sunteți una în Hristos Isus” (Galateni 3:28).

Bătaia este ruptă din iad

Coranul susține utilizarea violenței împotriva femeii: „Pe acelea de a căror neascultare vă temeți, povățuiți-le, părăsiți-le în paturi și loviți-le. Dar dacă ele ascultă de voi, atunci nu mai căutați pricină împotriva lor” (Coran

4:34). Exegeții musulmani resping criticile aduse Coranului invocând mult mai recenta prevedere a Dreptului Comun din 1896: „Soțul are prin lege putere și stăpânire asupra soției sale și poate să folosească forța și să o bată ușor, dar nu într-o manieră violentă sau crudă, ca să o mențină în granițele datoriei.”

Deși Scriptura a fost scrisă cu mii de ani înaintea, în ea nu găsim niciun îndemn la folosirea violenței așa-numite domestice. Dimpotrivă, Pavel îi îndemna pe bărbați să își iubească nevestele precum Hristos Își iubește biserica: „Bărbaților, iubiți-vă nevestele cum a iubit și Hristos biserica și S-a dat pe Sine pentru ea” (Efeseni 5:24). „Bărbaților, purtați-vă și voi, la rândul vostru, cu înțelepciune cu nevestele voastre, dând cinste femeii ca unui vas mai slab, ca unele care vor moșteni împreună cu voi harul vieții” (1 Petru 3:7).

Soluții biblice în caz de violență domestică

Deși Domnul „urăște despărțirea în familie” (Maleahi 2:16), ce soluții avem în cazul folosirii violenței în mod excesiv sau în alte situații limită? *Manualul Bisericii* este foarte echilibrat în aceste spețe: „Se recunoaște faptul că uneori relațiile de căsătorie se înrăutățesc până acolo încât este mai bine pentru soț și soție să se separe. «Celor căsătorii le poruncesc, nu eu, ci Domnul, ca nevasta să nu se despartă de bărbat. Și nici bărbatul să nu-și lase nevasta» (1 Corinteni 7:1-11). În multe asemenea cazuri, custodia copiilor, reglementarea dreptului de proprietate sau chiar protecția personală pot face necesară o schimbare a stării civile. În asemenea cazuri, s-ar putea să se permită obținerea a ceea ce în unele țări este cunoscut ca fiind „separare legală”. Totuși, în unele coduri civile, o astfel de despărțire se poate obține numai prin divorț. O separare sau un divorț generat de factori precum violența fizică sau în care nu este implicată „necredințioșia față de legământul căsătoriei” nu le dă nici unuia dintre soți dreptul biblic de a se căsători, afară de cazul în care, între timp, cealaltă parte s-a recăsătorit, a comis adulter sau a decedat.”¹³

Cauze ale divorțului. Cine inițiază mai nou divorțul?

Timpu ne dovedește a nu știu câta oară că raporturile dintre bărbat și femeie trec dintr-o extremă în alta, producând o mare satisfacție Satanei.

În zilele noastre, cele mai multe divorțuri sunt inițiate de femei. Specialiștii susțin că, în România, cel mai frecvent decizia de a divorța este luată de femei. Este momentul răzbunării pe istorie, o supapă așteptată de mult timp de femei, sau au devenit acestea mai capricioase? Greu de răspuns la această întrebare. Rata divorțurilor în România este de 30%: „România este o țară tradiționalistă, adică noi avem o rată a divorțului până în 30%, America are 50%, Belgia are 70%. În schimb, în țara noastră du-



rata unei căsnicii este foarte mică, oamenii se căsătoresc, dar și divorțează repede”, a spus fondatoarea Programului de Revenire după Divorț.¹⁴

Printre cele mai invocate motive de divorț, cu excepția adulterului: neîmplinirea emoțională – lipsa dragostei, abuzul psihologic/fizic, probleme de comunicare, diferențele culturale și de religie, adicțiile: substanțe interzise, alcool, jocuri de noroc, neînțelegeri în privința banilor etc. Un pastor întreba în glumă audiența sa: „Știți când suferă un soț de insuficiență cardiacă? Când soția îi golește cardurile.”

Și totuși, când nu există motive serioase de divorț, de ce se ia această hotărâre? Autonomia financiară, dar și cea emoțională a femeilor, dobândite de-a lungul anilor, netezesc calea spre divorț și a celei de-a doua căsătorii, susține psihiatrul Mark Banschick.¹⁵ Dintr-o statistică INS reiese că femeile din București sunt cele mai dispuse să divorțeze, pentru că se pot întreține singure și își pot întreține și copiii. Femeile cu studii superioare divorțează mult mai repede decât celelalte.¹⁶

Rata crescută a divorțurilor poate fi pusă și pe seama pandemiei, a crizei de la mijlocul vieții, imaturității emoționale, trendului feminist din ce în ce mai prezent în ultima vreme etc. Una dintre imaginile emblematicale ale mișcării feministe este sculptura din bronz „Hristoa-

sa pe cruce”¹⁷. Avem nevoie de aberația aceasta pentru a echilibra lucrurile sau pentru a trece dintr-o extremă în alta? Doar pocăința poate aduce vremuri mai bune!

Atunci când o femeie decide să meargă pe drumul divorțului, trebuie să se gândească și la responsabilitatea morală înaintea lui Dumnezeu. Conștiința sau nu, femeile mai au câteva plase de siguranță de care bărbații nu dispun de obicei. Este notoriu faptul că femeile au mai mulți prieteni (prietene) decât bărbații. Mai mult decât atât, femeile sunt conștiente că au șanse foarte mari să primească custodia copiilor. Au pe umărul cui să plângă. Acesta este un alt motiv pentru care le este mult mai ușor să divorțeze.

Va fi a doua sau a treia relație mai reușită?

Sunt șanse mai mari la a doua sau a treia căsătorie? Studiile infirmă acest lucru. În SUA, circa 50% dintre căsătorii sucombă în divorț, riscul de eșec sporind la fiecare nou mariaj al unui subiect – 41% dintre cei căsătoriți prima oară, 60% dintre cei aflați la a doua căsătorie și 73% dintre cei la a treia căsătorie ajung la divorț.¹⁸

Care este profilul familiei asupra căreia nu planează divorțul? Nu au trecut prin divorț ei și nici părinții lor, au aproximativ aceeași vârstă și nivel de educație, religie și stil de viață compatibil, nu locuiesc în mediul individualist al marilor orașe (!), nivel crescut de toleranță/acceptare, încredere/sinceritate și soluționare constructivă a conflictelor.

Rata divorțului în rândurile creștinilor practicanți este mult mai mică decât în cazul creștinilor nepracticanți sau al necreștinilor. Credința în Dumnezeu și frecvența unei biserici pot face diferența între divorț și un mariaj longeviv. Dintre cei care afirmă că sunt creștini, dar nu trăiesc în conformitate cu acest crez, 60% sunt persoane divorțate sau în curs de divorț. În schimb, în rândul celor care sunt credincioși practicanți, rata divorțului este de doar 38%. „Protestanții conservatori activi”, care frecventează biserica săptămânal, au un risc cu 35% mai scăzut decât cei care nu au nicio afiliere religioasă. La fel, evreii activi americani au un risc de divorț cu 97% mai mic decât americanii neafiliați niciunei biserici. Catolicii activi prezintă un risc de 31% mai mic de divorț decât cei care declară că nu sunt credincioși practicanți.¹⁹

Viața bate filmul și Facebook-ul

Conform zicalei „viața bate filmul” sau, mai nou, „viața bate Facebook-ul”, încă din anii '80, studiul psihologului Ted Huston a confirmat faptul că afecțiunea romantică exagerată nu era un predictor bun al longevității unei relații – cuplurile care intrau în mariaj cu o explozie de romantism erau mai predispuse la divorț decât celelalte, intensitatea sentimentelor fiind dificil de menținut la același nivel. Frați și surori, nu dați „vrabia” din mână

pe cea de pe Facebook sau Instagram. Aparențele înșală în cele mai multe cazuri. Feriți-vă de apele liniștite. Nu știți niciodată ce ascund! Apele liniștite ascund abisuri întunecate și ape adânci. „Izvorul tău să fie binecuvântat și bucură-te de nevasta tinereții tale!” (Proverbele 5:18).

Poate părea un defect profesional, un fel de *pro domo* al tagmei, însă vă îndemn să consultați pastorii bisericilor și acele familii care dovedesc cu timpul că sunt oameni echilibrați. Puteți consulta și un psiholog sau psihoterapeut creștin, însă vă rog să fiți foarte atenți la statutul lor marital și la filozofia/scoala de consiliere după care lucrează. Dacă au lepădat filozofia biblică, nu mai pot fi considerați consilieri creștini, chiar dacă poartă acest nume. Unii dintre ei au ruinat familii întregi din cauza unor motive neîntemeiate.

În loc de concluzie, sunt două gânduri inspirate care vreau să ne călăuzească: „Pot apărea greutăți, situații încurcate și descurajări, nici soțul și nici soția să nu nutrească gândul că unirea lor a fost o greșală sau o dezamăgire. Fiți hotărâți să faceți tot ce vă stă în putință pentru celălalt. Continuați cu cele dintâi atenții. Pe orice cale, încurajați-vă unul pe celălalt în luptele vieții. Căutați să sporiți fericirea celuilalt. Atunci, căsătoria, în loc să fie sfârșitul iubirii, va fi doar începutul ei. Căldura adevăratei prietenii, dragostea care leagă inimă cu inimă, este o pregustare a bucuriilor cerului.”²⁰ „Cea mai mare dovadă a puterii creștinismului, care poate fi prezentată lumii, este o familie ordonată și disciplinată. Aceasta va recomanda adevărul mai mult decât orice, pentru că este o dovadă vie a puterii acestuia asupra inimii. O familie ordonată, disciplinată este mai prețioasă în ochii lui Dumnezeu decât aurul cel scump, chiar decât aurul din Ofir.”²¹ ■

Daniel Nițulescu, doctor în istorie, pastor în Conferința Muntenia

¹ Prima parte a acestui articol este o sinteză parțial modificată a studiului „Statutul femeii în Coran și în Vechiul Testament: aspecte comparative”, publicat în revista de cercetări biblice *TheoRhēma* 17.1 (2022): 41–62.

² Construit în timpul lui Ezra și Neemia – secolul al VI-lea î.Hr. și restaurat în timpul lui Irod cel Mare, sec. I.

³ <https://sunnah.com/bukhari:511>, Hadith, Book 8, Hadith 158, accesat astăzi, 10.03.2022; Leila Ahmed. „Woman and the advent of Islam”, *Signs*, vol. 11, No. 4 (University of Chicago, Summer, 1986): 671.

⁴ <https://sunnah.com/bukhari:29>, accesat astăzi, 10.03.2022.

⁵ Roberto Badenas. *Povestitorul de parabole*, Pantelimon, Viață și Sănătate, 2017), 188; vezi Talmudul, Menachot 43b.

⁶ Ion Resceanu, *Familia în Vechiul Testament*, Craiova: Editura Mitropolia Olteniei, 2014, p. 57.

⁷ Rabbi Zev farber. *Postpartum Impurity: Why Is the Duration Double for a Girl?* <https://www.thetorah.com/article/postpartum-impurity-why-is-the-duration-double-for-a-girl>, accesat astăzi, 23.02.2022.

⁸ *Ibidem*.

⁹ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/>; <https://www.irishtimes.com/>; <https://www.newscientist.com/> accesate astăzi, 23.02.2022.

¹⁰ Ion Resceanu, *Familia în Vechiul Testament*, Craiova: Editura Mitropolia Olteniei, 2014, p. 63.

¹¹ Dorothy Sly. *Philo's Perception of Women*, Brown Judaic Studies, 2020, 21.

¹² *Ibid.*, 39.

¹³ *Manualul Bisericii*, Pantelimon: Viață și Sănătate, 2010, 202.

¹⁴ <https://www.qubtv.ro/statistica/cum-a-afectat-pandemia-cuplurile/>, accesat astăzi 24.07.2022.

¹⁵ <https://semneletimpului.ro/social/la-bine-si-la-greu-cum-sa-iubesti-o-viata-intreaga.html>, accesat astăzi 24.07.2022.

¹⁶ https://www.economica.net/femeile-din-bucuresti-sunt-cele-mai-dispuse-sa-divorteze-pentru-ca-se-pot-intretine-singure_127540.html, accesat astăzi 24.07.2022.

¹⁷ <https://spzh.news/en/news/35256-scandalous-crucifix-of-christa-established-at-new-york-cathedral>, accesat astăzi, 14.03.2022.

¹⁸ <https://semneletimpului.ro/social/la-bine-si-la-greu-cum-sa-iubesti-o-viata-intreaga.html>, accesat astăzi 24.07.2022.

¹⁹ <https://semneletimpului.ro/social/familie/casatorie/adevarul-despre-rata-divorturilor-in-randul-crestinilor.html>, accesat astăzi 24.07.2022.

²⁰ Ellen White, *Familia împlinită*, 190.2.

²¹ Ellen White, *Căminul adventist*, 32.3-4

CONVOACARE OFICIALĂ

În conformitate cu Hotărârea nr. 122, a CEX al Uniunii de Conferințe a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România, Procesul-Verbal nr. 17 din 18 aprilie 2022, se convoacă oficial Adunarea Generală Extraordinară a Uniunii Române a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România, pentru ziua de duminică, 20 noiembrie 2022, ora 10:00, la Cernica, Universitatea Adventus.

Subiectele de pe agenda Adunării Generale Extraordnare vor fi: modificarea Statutului BAZȘ și sprijinirea proiectului Spitalului Oncologic Târgu Mureș, cu suma de 1 000 000 €.



ISTORIA UNUI LOC – LABIRINT 116 (III)

Labirint 116 nu a fost doar locul unde s-a aflat sediul Uniunii de Conferințe a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România, ci a fost și locul în care au funcționat câteva unități de învățământ pentru educarea copiilor și tinerilor în spiritul și după valorile Bibliei și ale Spiritului Profetic. Biserica Adventistă a pus un accent deosebit pe lucrarea de educație, ca fiind o parte importantă a misiunii ei în această lume.

Trecuseră 16 ani de la organizarea Uniunii Române și biserica ajunsese la 16 090 de membri. Între 16 și 20 septembrie 1936 a avut loc Adunarea Generală a Uniunii și, în cadrul lucrărilor ei administrative, pe lângă alegerea slujbașilor Uniunii, au fost luate mai multe hotărâri pentru organizarea lucrării bisericii. Iată Hotărârea nr. 16: „Având în vedere greutățile pe care le întâmpină copiii noștri în școlile publice, având în vedere că educația copiilor noștri în conformitate cu credința noastră este o datorie sfântă a părinților și a comunităților noastre, hotărâm:

1. Să începem în mod treptat înființarea de școli primare confesionale în Uniunea noastră, potrivit legilor.

2. Să stimulăm comunitățile din Uniunea noastră a purta de grijă pentru clădirile necesare acestor școli și pentru persoanele potrivite în această lucrare.”¹

Prin urmare, ca rezultat al unor demersuri deja începute, a fost înființată Asociația „Comunitatea Școlară a Adventiștilor de Ziua a Șaptea din București”, persoană juridică prin Sentința nr 121 din 28 martie 1936 a Tribunalului Ilfov, înregistrată la nr. 60/937, publicată în Monitorul Oficial nr. 132 din 12 iunie 1937. Membrii fondatori înscriși în Actul constitutiv întocmit în 20 august 1936 au fost: Dumitru Florea, Ștefan Demetrescu, Arthur Văcăreanu, Victor Diaconescu, Nicolae Gheorghită, Ioan Reit, Vlad Mocanu, Gheorghe Roman, Dumitru Gheorghe, Alexe Cazan, Ștefan Florescu, Constantin Borzea, Constantin Mărculescu, Florea Miulescu, David Samuel, Chiru Oprea, Ștefan Popa, Stavre Drăgușin, Gheorghe Teodorescu, Mihail Ionescu.

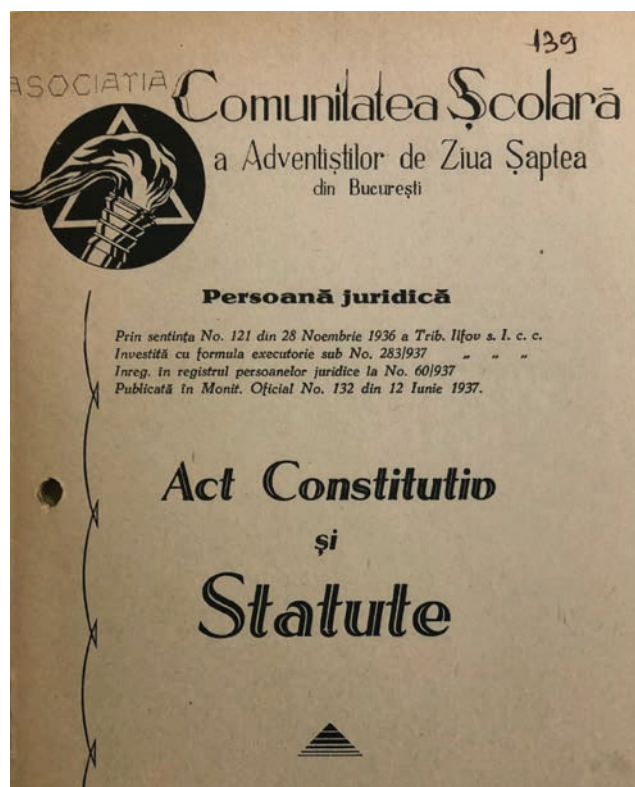
Primul Consiliu de Administrație desemnat pentru doi ani a fost compus din D. Florea, Șt. Demetrescu, A. Văcăreanu, V. Diaconescu, I. Reit, N. Gheorghită și V. Mocanu. Primul Comitet de Direcție tot pentru doi ani a fost compus din: V. Diaconescu, V. Mocanu și M. Ionescu.² Conducerea acestei asociații a întreprins acțiuni pe lângă Ministerul Culturii Naționale din vremea respectivă, pentru înființarea de instituții educaționale în orașele Alexandria, București și Brașov.

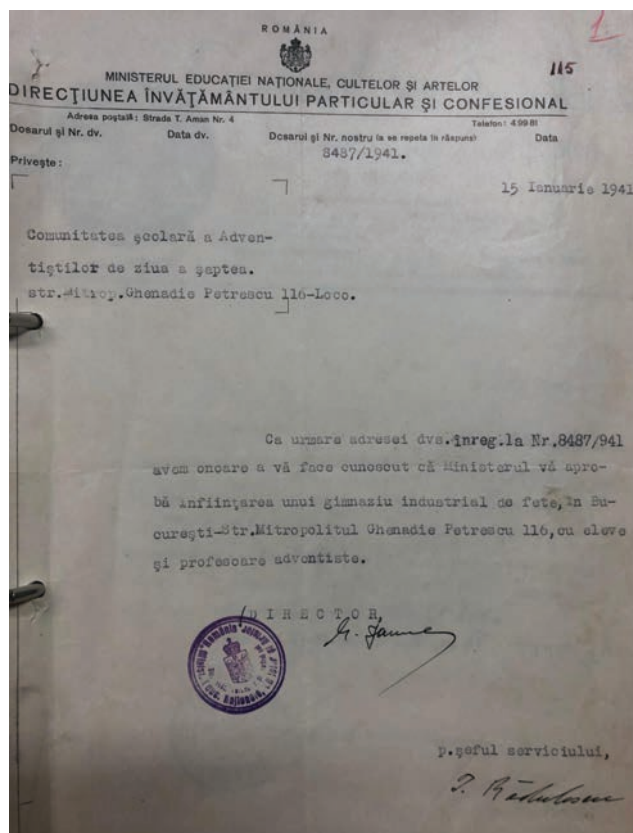
Gimnaziul Industrial pentru Fete „București”

Ca urmare a demersurilor făcute, la 15 decembrie 1941 a fost obținută, după multe obstacole, dar și după multă insistență, aprobarea pentru „înființarea unui gimnaziu industrial de fete, în București, str. Mitropolit Ghenadie Petrescu 116, cu eleve și profesoare adventiste”.³ Așa s-a născut prima școală adventistă din București, Gimnaziul Industrial „București”, cu durata cursurilor de patru ani, în urma cărora absolvențele primeau o diplomă de absolvire recunoscută de stat. Pentru anul școlar 1941–1942 erau prevăzute, pentru clasa I, 30 de locuri, iar meseriile care urmau a fi predate erau: croitoria, broderia artistică, rufăria, tricotat, țesutul covoarelor, țesutul pânzei.⁴

Cursurile au început pe data de 16 septembrie 1941 cu un corp profesoral compus din: Ilse Demetrescu (director); Coralia Niculescu (secretară); profesori: Ilse

**VOCATIA
EDUCAȚIONALĂ
LEONIDA
GHIOALDA**





Demetrescu – limba română, limba franceză și caligrafie; Coralia Niculescu – maestră de croitorie și rufărie; Ștefan Demetrescu – religie; Dumitru Dragomirescu – matematică; dr. Eleftera Iacob – zoologie, geografie și gimnastică; Lidia Crăciunescu – muzică; Maria Ionescu – maestră broderie, gospodărie și desen.⁵

Lista elevilor înscrise în clasa I cuprindea următoarele nume: Alexandru Estera, Bistreanu Ana, Caraivan Lina, Cazan Veronica, Dumitrescu Lucia, Dumitrescu Wilhelmina, Erghelegiu Stelica, Florea Magdalena, Gherghel Lidia, Gherzan Ana, Marinescu Ioana, Mărculescu Margareta, Popa Anicuța, Reolcea Viorica, Talea Dorica, Tolan Lucia, Tomulescu Elisabeta, Turturică Maria și Văjeu Teodora.⁶

După o lună de la deschiderea cursurilor, Vasile Florescu scria: „În curând vom avea bucuria de a vedea prezentate în cadrul unei expoziții a Gimnaziului, lucrările ce au fost executate cu atâta măiestrie de elevele diferitelor secțiuni de sub conducerea neobosită a surorilor profesoare, care nu-și pun la socoteală orele de muncă încordată depusă în afara programului școlar, cu singura dorință de a veni în ajutorul elevelor pe cât mai mult cu putință. [...] Dar nu trebuie să uit că parte din lucrările ce urmează să fie puse în vânzare la expoziție au și fost reținute, și deci vândute, cu toate că încă nici nu sunt

terminate, o dovadă despre valoarea lucrului executat în atelierul Gimnaziului Industrial de Fete „București”⁷

În anul școlar următor, 1942–1943, școala a funcționat cu clasa I și cu clasa a II-a, cu următorii profesori: dr. Eleftera Iacob (director – științe naturale, gimnastică), Coralia Niculescu (secretar – maestră rufărie); profesori: Paula Laslo (maestră croitorie), Dumitru Dragomirescu (matematică), Ștefan Demetrescu (religie), Claudia Constantinescu (limba română, istorie, geografie, caligrafie), Johanna Giuran (muzică), Aristide Doroftei (limba franceză), Mihail Ionescu (limba română, istorie, geografie).⁸

În anul școlar 1943–1944, Gimnaziul Industrial de Fete nu a funcționat, în conformitate cu Hotărârea Comunității Școlare invocată în procesul-verbal nr. 17/22 iunie 1943 din Registrul de procese-verbale al Gimnaziului: „...din cauza greutăților de funcționare a școlii, comunitatea școlară a hotărât să înceteze cursurile școlare pentru anul 1943–1944, acordând corpului profesoral un preaviz de concediere egal cu salariul pe șase luni”.⁹ De asemenea, și din registrul de prezențe rezultă că școala nu a funcționat. Dar, pe de altă parte, există registrul matricol pe anul 1943–1944 pentru clasele a II-a și a III-a. De aici se poate trage concluzia că în anul respectiv școala a funcționat neoficial.¹⁰

Spațiul insuficient în care funcționa școala era o problemă, deoarece în perioada aceea clădirile din Labirint 116 erau rechiziționate de stat pentru Centrul de reechipare a răniților și invalizilor și pentru Casa Oștirii. Într-o adresă înaintată de conducerea școlii către Centrul de reechipare a răniților și invalizilor se cerea în mod respectuos „a ne elibera de urgență partea de imobil a școlii, pe care, ca o dovadă de înaltă apreciere față de constituția și opera ce o îndeplăuiți, v-am lăsat-o spre folosință până acum, deși am făcut-o cu multe privațiuni și chiar cu sacrificii. Acum, întrucât școala noastră are patru clase, vă



Labirint, prima zi la Gimnaziu, 16 septembrie 1941

rugăm să binevoiți a înțelege – tot așa cum am făcut-o și noi – imperioasa nevoie în care ne găsim în ce privește spațiul și a ne libera de urgență sălile de clasă ce mai dețineți în imobilul școlii – adică sala unde aveți magazia și cele două birouri – și pentru care, de altfel, nu aveți niciun ordin de rechiziție...”¹¹

În anul școlar 1944–1945 deschiderea cursurilor a avut loc la 1 noiembrie 1944, școala funcționând cu patru clase și având corpul profesoral format din: dr. Eleftera Iacob (director), Olimpia Petcu (secretară); profesori: dr. Eleftera Iacob, Olimpia Petcu, Iolanda Dincă, Aristide Doroftei.¹² Anul 1945 rămâne unul de referință prin faptul că elevele clasei a IV-a au alcătuit prima promoție de absolvente ale acestui gimnaziu. Acestea au fost: Maria Apostol, Lina Caraivan, Ana Gherzan, Ioana Marinescu, Margareta Mărculescu, Viorica Recolcea, Cornelia Stănescu, Iedida Stănescu și Maria Turturică.¹³ Marea bucurie a absolvirii primei promoții a fost descrisă de M.T. Pârvan: „Le văd în ziua serbării de fine de an. Ce emoție le stăpâne! Era prima serbare de acest fel. Era doar prima promoție. Au făcut toate pregătirile necesare și iată pe cele nouă absolvente în ziua de duminică, 1 iulie 1945, prezentând în fața mulțimii de auditori programul primei promoții a Gimnaziului Industrial pentru Fete din București. Ținta clasei era: «Roagă-te și lucrează», iar motto-ul: «Pretutindeni cu Isus». Iată concretizată aici educația primită în cei patru ani de zile: învățătura și munca și acestea două unite cu rugăciunea.”¹⁴

Pentru anul școlar 1945–1946, corpul profesoral pentru cele patru clase de studiu era format din: director – Iolanda Dincă, secretar – Coralia Isaia, profesori: Iolanda Dincă, Coralia Isaia, Claudia Cojea, dr. E. Iacob, A. Doroftei, Iosif Rânea, Ștefan Năilescu.¹⁵ Ca o dovadă a eficienței școlii, într-un număr al revistei bisericii din anul 1946 a apărut anunțul: „Gimnaziul Industrial de Fete București anunță deschiderea atelierului de croitorie în localul Școlii din str. Mitropolit Ghenadie Petrescu nr. 116. Se primesc zilnic comenzi între orele 14 și 17. Execuție promptă și conștiincioasă. Direcțiunea.”¹⁶



Labirint, absolvente Gimnaziul Industrial de Fete, promoția 1946

Lucrurile s-au complicat însă în mod neașteptat odată cu schimbările apărute în sistemul de învățământ de atunci. Iată ce aflăm dintr-o „Dare de seamă” a Comunității Școlare din 1948: „Gimnaziul Industrial de Fete și-a continuat activitatea și în timpul persecuției, ca o mică oază de libertate și de speranță pentru vremuri mai bune pe care le așteptam cu siguranță. El a funcționat până la finele anului școlar 1945–1946. Începând cu anul școlar 1945–1946, sistemul școlar s-a schimbat în țara noastră, introducându-se gimnaziul unic pentru toți elevii și elevele, fără niciun fel de specializare. Gimnaziile noastre au început a funcționa și ele cu prima clasă după tipul gimnaziului unic, pentru ca în anul școlar 1946–1947 să ne adaptăm complet gimnaziului unic. Din cauza greutăților de funcționare, fără personal calificat suficient și din cauza greutăților financiare, ne-am văzut nevoiți ca să încadrăm elevii noștri în programul cel nou al Institutului Biblic din Brașov-Stupini al confesiunii noastre, care corespundea mai bine nevoilor educative.”¹⁷

Ultima promoție a Gimnaziului a absolvit în 1946 și a fost alcătuită din: Virginia Caraivan, Constanța Dragomir, Gabriela Florea, Margareta Mihalache, Maria Oresciuc, Viorica Stoicescu și Lucia Tolan.¹⁸

Deși a funcționat o perioadă foarte scurtă, Gimnaziul Industrial pentru Fete a oferit elevelor cadrul potrivit pentru dezvoltarea de calitate și deprinderi folositoare pentru viața lor alături de Dumnezeu.

Școala Particulară de Surori Infirmiere „Victoria”

În timp ce războiul zguduia Europa, iar în România bisericile erau închise, rugăciuni fierbinți erau înălțate pentru intervenția lui Dumnezeu. Slujbașii Uniunii se întâlneau și încercau să întrezărească zorii libertății, făcând chiar planuri în speranța că timpul interdicțiilor se va sfârși. Între aceste direcții de dezvoltare pe care le doreau era și înființarea unei instituții medicale pentru îngrijirea sănătății oamenilor și pentru îndrumarea lor către Hristos.



Labirint, Școala Particulară de Surori Infirmiere „Victoria”, 1948

La scurt timp după ce eliberarea a venit și bisericile au fost deschise, conducerea Uniunii a făcut primii pași pentru deschiderea unui sanatoriu și pentru înființarea unei școli de surori medicale. În februarie 1945 a fost făcut un apel către toți angajații bisericii să consacre lui Dumnezeu salariul pe o lună pentru susținerea lucrării medicale. Membrii bisericii erau îndemnați să contribuie cu daruri pentru acest proiect și a fost fixată data de 28 aprilie 1945 ca zi de post și rugăciune.

Ca rezultat al eforturilor făcute sub călăuzire divină și al demersurilor pe lângă autoritățile în drept, în revista oficială a bisericii a fost publicat un anunț cu privire la Școala Particulară de Surori Infirmiere „Victoria”, autorizată de Ministerul Sănătății prin decizia nr. 38043/1945. Cursurile urmau să înceapă la 1 octombrie 1945 pentru un număr de 30 de eleve care trebuiau să se înscrie la cancelaria școlii din str. Labirint nr. 116. Durata cursurilor era de 2 ani, iar diploma de absolvire oferea dreptul de angajare la orice spital sau la orice sanatoriu din țară.¹⁹

Cursurile au început pe 3 decembrie 1945, ocazie la care au participat din partea Uniunii Dumitru Florea (președinte), Ștefan Demetrescu (secretar pentru Lucrarea Medicală), Vasile Florescu (secretar pentru Tineret), Nicolae Gheorghită (secretar pentru Literatură), iar din partea școlii, dr. Eleftera Iacob-Prisecaru (directoare) și Zoe Iov (secretară).²⁰ Prima clasă a acestei școli a avut 7 eleve: Aneta Popa, Iedida Stănescu, Ecaterina Lepădatu, Viorica Recolcea, Eveline Dincă, Aida Teodorescu și Elisabeta Scrobotovici. Materiile din programa de studiu a școlii erau: morală și religie, franceză, igienă, anatomie, fiziologie, otorino-laringologie, chimie, fizică, parazitologie, radiologie, obstetrică, neurologie, oftalmologie, patologie generală, mică chirurgie, puericultură, psihiatrie, dermato-venerice, infecto-contagioase, stomatologie, patologie medicală, bacteriologie, gospodărie, farmacologie și etică personală. Directoarea școlii era dr. E. Iacob-Prisecaru; au mai predat pe lângă medicii adventiști dr. Ion Moldovan și dr. Ștefan Demetrescu junior și dr. Ion Bâlcu și Lazăr Dranca, precum și sora Gica Artenian și Ștefan Demetrescu.²¹

Pe lângă școală a funcționat și un dispensar medical unde cei suferinzi puteau primi îngrijiri medicale și consultații. Acesta era dotat cu echipamente de radiologie și fizioterapie.²² Într-un „Apel” la dăruire adresat membrilor bisericii pentru Ziua Lucrării Medicale – 22 martie 1947 – se menționa: „Școala Surorilor de Caritate, azi în al doilea an al ei de existență, a funcționat datorită spiritului binevoitor al tuturor membrilor noștri din întreaga Uniune... Școala numără azi 15 eleve, dintre care 7 în anul al II-lea, iar 8 în anul I.”²³

Din cauza reformei în învățământul românesc, funcționarea școlilor particulare devenea din ce în ce mai dificilă. Astfel, „Școala noastră a funcționat în București până în 1948 când, pentru anul școlar 1948–1949, elevele au fost transferate la Stupini, unde au făcut ultimul an de stu-

diu. După ce clădirea de la Stupini a fost luată de stat, în afară de Seminarul Teologic care va funcționa la București, toate celelalte școli confesionale au fost închise.”²⁴

În data de 30 iunie 1948, a avut loc ultima întrunire a Adunării Generale a Asociației „Comunitatea Școlară a Adventiștilor de Ziua a Șaptea din București”, sub președinția lui Victor Diaconescu, cu un număr de 19 membri. Într-o dare de seamă a Consiliului de Administrație a fost arătat faptul că tot patrimoniul asociației a fost transferat Cultului Creștin Adventist de Ziua a Șaptea, iar bilanțul definitiv a fost încheiat la 30 mai 1948.²⁵ Astfel, „ținând cont de faptul că asociația nu-și mai poate îndeplini scopul pentru care a fost înființată”²⁶, s-a propus dizolvarea, lichidarea și radierea acesteia, propunere care a fost acceptată de către Adunarea Generală.

Așa s-a încheiat o perioadă scurtă, plină de provocări, dar și de realizări pe plan educațional din istoria frământată a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România. Au urmat 40 de ani în care, cu excepția Seminarului Teologic care a funcționat la București, tot în Labirint 116, nu s-a mai putut face nimic pe direcția educației școlare pentru tineretul bisericii noastre. Recunoaștem, privind în trecut, că Dumnezeu a oferit prin școlile care au funcționat aici, belșug de binecuvântare profesorilor care au slujit cu devotament pe tărâmul educației, dar în mod deosebit elevelor care, prin influența bună a caracterului format în aceste școli, au fost la rândul lor o binecuvântare pentru multe comunități din țară în care au slujit cu bucurie. ■

Leonida Ghioaldă, pastor pensionar

¹ *Curierul Misionar* nr. 11/1936 p. 13.

² Arhivă Uniune, dosar 19, fila 138-147.

³ Arhivă Uniune, dosar 26, fila 115.

⁴ *Curierul Misionar* nr. 8/1941 p. 13.

⁵ Dumitru Popa, *Pagini din istoria Bisericii A.Z.Ș.*, vol. III, p. 117.

⁶ Arhivă Uniune, dosar 25, fila 44.

⁷ *Curierul Misionar* nr. 11/1941 p. 5.

⁸ Arhivă Uniune, dosar 27, fila 254.

⁹ Arhivă Uniune, dosar A3/nr. 95.

¹⁰ D. Popa, *Pagini din istoria Bisericii A.Z.Ș.*, vol. III, p. 117.

¹¹ Arhivă Uniune, dosar 25, fila 277.

¹² Arhivă Uniune, dosar A3/nr. 95, Registru Procese-Verbale Gimnaziul Industrial.

¹³ Arhivă Uniune, dosar 26, Registru Matricol 1944-1945.

¹⁴ *Curierul Misionar* nr. 10/1945 p. 3.

¹⁵ Arhivă Uniune, Dosar A3/nr. 95, Registru Procese-Verbale Gimnaziul Industrial.

¹⁶ *Curierul Misionar* nr. 2/1946 p. 13.

¹⁷ Arhivă Uniune, dosar 29, fila 276, 277.

¹⁸ Arhivă Uniune, dosar A3/nr. 95, Registru Procese-Verbale Gimnaziul Industrial.

¹⁹ *Curierul Misionar* nr. 9/1945 p. 7.

²⁰ *Curierul Misionar* nr. 2/1946 p. 14.

²¹ Vasile Cojea, Lumini și umbre, pp. 285, 286.

²² *Curierul Misionar* nr. 6/1995 p. 9.

²³ *Curierul Misionar* nr. 3/1947 p. 4.

²⁴ D. Popa, *Pagini din istoria Bisericii A.Z.Ș.*, vol. III, p. 315.

²⁵ Arhivă Uniunii, dosar 29, fila 576, 577.

²⁶ Arhivă Uniunii, dosar 29, fila 574.



IN MEMORIAM – MÁRIA SZÁSZ



Vestea îmbolnăvirii bruște și cea a plecării neașteptate dintre noi a sorei Mimi ne-au cutremurat. De atunci, lumea a devenit mai săracă. Au reînviat însă amintiri frumoase legate de această familie pastorală, a cărei slujire pentru Dumnezeu și pentru semenii săi lasă urme de neuitat.

Viața ei a fost împletită cu Biserica Adventistă încă din copilărie. S-a născut la data de 2 iulie 1948, în Herghelia, ca primul copil în familia pastorului Ioan Moldovan și a soției sale, Maria. Și-a petrecut primii ani în localitatea Reghin, unde tatăl slujea ca pastor, apoi s-au mutat la Târgu Mureș. Aici și-a petrecut anii copilăriei și ai tinereții, anii de școală, aici a lucrat și a slujit în biserica Tg. Mureș „A”.

Din copilărie L-a iubit pe Isus, cu care a încheiat legământul prin botez la 28 august 1968. Botezul a fost oficiat de tatăl ei, pastorul Ioan Moldovan, pe care l-a iubit foarte mult. În diferitele etape ale vieții a slujit în mod corespunzător vârstei și nevoilor bisericii, folosindu-și talanții pe care i-a primit de la Dumnezeu. De aceea a învățat să cânte la pian și să dirijeze, ca să folosească aceste capacități în beneficiul lucrării lui Dumnezeu.

În data de 6 august 1978 s-a căsătorit cu pastorul Szász Ernest, din Câmpenița, cu care a împărțit, în iubire și înțelegere, 44 de ani.

Ca soție de pastor, L-a slujit cu credincioșie pe Dumnezeu, alături de soțul ei, acceptând sacrificiile implicite, inclusiv mutările în interesul lucrării: Oradea, Luduș, Târgu Mureș, București, Cluj, apoi din nou Târgu Mureș, unde au locuit în ultimii 13 ani. A fost un adevărat sprijin pentru soțul ei, indiferent care era funcția sa: pastor de district, secretar al conferinței, președinte de conferință sau director de departament la Uniunea de Conferințe.

Barna Magyarosi (secretar EUD) și soția sa își amintesc astfel de dânsa: „Eram adolescenți când am cunoscut-o pe tanti Mimi. Întotdeauna era alături și îl susținea pe fratele Szász. A fost activă și a jucat un rol însemnat în educația și formarea noastră spirituală. Întâlnirile săptămânale de autoeducare erau de neconceput fără dânsa. Ca tineri, surplusul nostru de energie nu a fost întotdeauna exprimat în modul cel mai potrivit, iar dânsa, cu răbdare și tact, ne-a lămurit că ne putem depăși zburdălnicia. În tabere, dânsa și-a asumat rolul de

mamă și a avut mereu grijă de sănătatea noastră.

Muzica a fost o parte esențială a vieții lui tanti Mimi.

Natura dumneaei calmă, credința de neclintit, speranța ei vor rămâne un exemplu pentru noi. Modul în care și-a dedicat viața și a renunțat la obiectivele proprii în favoarea lucrării Domnului, susținând slujirea soțului ei, vor continua să fie o inspirație pentru noi toți și o amintire că moștenirea noastră este Noul Pământ.”

A fost recunoscătoare lui Dumnezeu pentru cei 73 de ani în care s-a bucurat de sănătate. Ultimele patru luni au însemnat o luptă necruțătoare cu cancerul mamar și cu efectele sale secundare. Ar fi dorit să mai trăiască, dar obiectivul ei principal era mântuirea. S-a încrezut în Dumnezeu și în făgăduințele Sale până la sfârșitul vieții ei, atunci când, la data de 14 august 2022, inima ei iubitoare a încetat să mai bată.

Slujba de înmormântare a avut loc în capela cimitirului Câmpenița. Alături de soțul îndoliat și de rude, au participat pastori și membri din bisericile din Transilvania, în semn de prețuire și împreună simțire. Biografia a fost prezentată de fratele Balla Loránd. Serviciul predicării a fost ținut de fratele Kovács Bíró János, care a vorbit despre a doua venire a Domnului Isus, despre Împărăția lui Dumnezeu. Fratele Ioan Câmpian Tătar ne-a consoletat cu adevărul biblic referitor la speranța învierii.

Păstrând în inima ei iubitoare speranța revenirii Domnului Isus Hristos, sora Mimi așteaptă dimineața învierii. Crezând în promisiunea lui Dumnezeu,

împărțim mărturisirea de credință a soțului dânsa, înscrisă pe panglica coroanei de trandafiri albi, formulată astfel: „Isus vine! Ne vom întâlni!” Dar până atunci o vom păstra în amintirea noastră, ne vom aminti de zâmbetul ei, de privirea ei blândă, de cuvintele ei încurajatoare și frumoase.

Despărțirea temporară ne întărește și mai mult dorul după a doua venire a Domnului Isus, adică dorul de veșnicie, „unde Dumnezeu va șterge toate lacrimile... și moartea nu va mai fi” și nu va mai fi despărțire. Vino, Doamne Isuse!



Balla Loránd, director Departamentul Publicații, Uniunea de Conferințe



SIMFONIE PENTRU O NOAPTE ÎNSTELATĂ



Frumusețea Psalmului 8 ne copleșește. „Autorul nu se oprește să admire natura, el merge mai departe, privind la Creator... Uimit de imensitatea Universului, înțelege cât de mic este omul și cât de mare este Dumnezeu.”¹

La prima citire a psalmului notăm o structură chiasmică între versetele 1 și 9 pe fraza: „Doamne, Dumnezeul nostru, cât de minunat este Numele Tău pe tot pământul”, întărită de declarația: „Slava Ta se înalță mai presus de ceruri.” Este ușor de observat cum „cerurile” și „pământul” sunt împreună în acest cor maiestuos. Dacă privim versetul 2 în ebraică, notăm cuvântul *tanah*, „a înălța”. Este un hapax, dificil de tradus; diferite ediții biblice au propus variantele „înălțare”, „povestire”, „cântare”. RVS Bible insistă pe ultima variantă, traducând: „Peste ceruri este cântată slava Ta.” Putem vorbi de un *Excelsis Dei*?

În ce constă slava Lui, cântată peste tot pământul? Înălțată mai presus de ceruri?

Răspunsul ține cont de două elemente fundamentale:

Primul. Noi ne aflăm într-un raport de subordonare ontologică. Dumnezeu este infinit, iar noi suntem limitați și este imposibil să înțelegem ceea ce este dincolo de limita existenței noastre. Dumnezeu, în natura Lui, nu poate fi înțeles. Augustin obișnuia să spună: „Dacă l-ai înțeles, nu este Dumnezeu.” În italiană „înțelegere”, *capire*, vine de la latinul *capere*, a lua”, „a prinde”, „a ocupa

un loc”. Are uzanță militară cu sensul de a ocupa un anumit teritoriu. Participiul *captum* derivă de la substantivul *captivus*, „prizonier”². Participiul prezent *capiente*, „încăpător”, are de-a face tot cu un spațiu limitat. Evident că nu putem „să-l cuprindem” pe Dumnezeu în limita înțelegerii noastre.

Această limită ontologică este dublată de una spațială. În anul 1884, Edwin Abbott scrie o carte³ despre viața unui locuitor dintr-un univers în două dimensiuni (lungime și lățime – tipul unei foi de hârtie), care intră în contact cu un locuitor din trei dimensiuni. Două existențe, în două universuri paralele. Cartea, deși este un roman, aduce în atenție problema spațiului și a limitelor existențiale. Pornind de la cartea lui Abbott, vă propun un joc de imaginație care ne poate face o idee despre lumea în care noi trăim. Imaginați-vă o foaie albă, pe ea desenăm un punct. Euclid spune că un punct nu are dimensiuni. El pur și simplu există fără să aibă nici lungime, nici lățime. Dacă desenăm un alt punct, avem o linie și, bineînțeles, o infinitate de puncte într-o dimensiune (1D). Dacă mai adăugăm o linie, avem un plan cu o infinitate de linii și două dimensiuni, lungimea și lățimea (2D). Dacă mai adăugăm o coordonată (volumul), atunci avem un salt în 3D⁴. Aici este tot universul nostru⁵. Este posibil să existe o altă dimensiune și un alt univers? Ce se întâmplă dacă am adăuga o nouă coordonată? Cum ar arăta un univers 4D? Sau în 5D?

Vă propun să vă imaginați că avem un prieten în 2D. El este un desen pe un plan. El nu ne poate

**UIMIT DE
IMENSITATEA
UNIVERSULUI,
ÎNȚELEGE CE MIC
ESTE OMUL ȘI
CE MARE ESTE
DUMNEZEUL.**

vedea, înțelege și auzi, cel mult poate să perceapă o parte a corpului nostru. Dacă noi punem degetul pe planul în care se află, el poate să priceapă că suntem un punct. Dacă însă punem două degete, ar putea spune că suntem două puncte și că în mod magic suntem în două locuri în același timp... Nu ne poate auzi fiindcă sistemele noastre de comunicare sunt bazate pe unde, care nu există în lumea lui. Nu are idee cum suntem făcuți, nu își dă seama de prezența noastră și dacă noi intervenim, tot ce facem ar fi miraculos pentru lumea lui.

Acum vă rog să vă imaginați că avem un prieten într-o lume în 4D sau în 5D. Care ar fi raportul nostru cu el? Am fi exact în situația în care se afla prietenul nostru din 2D. El ar fi foarte aproape de noi, fără să realizăm prezența sa, nu putem să-l percepem, să comunicăm și tot ce ar face pentru noi ar fi fabulos și magic.

Pornind de la acest joc logic, ne întrebăm: Există universuri paralele? Putem vorbi de alte dimensiuni? Este lumea îngerilor în universuri paralele în alte dimensiuni? Răspunsurile nu sunt ușor de dat. Dacă continuăm șirul logic al exemplului, răspunsul ar fi: „Da.” Dacă am decide să fim prudenți, răspunsul ar fi: „Nu știm.”⁶

În anul 1921, Theodor Kalunza și Felix Klein au afirmat că există și alte dimensiuni. O jumătate de secol mai târziu, în anul 1968, Gabriele Veneziano și Mahiko Suzuki puneau bazele viitoarei Teorii a corzilor, care avea să revoluționeze lumea fizicii, confirmând presupunerea existenței mai multor dimensiuni. În demonstrația lui Kalunza este ceva foarte interesant. El a preluat ecuațiile lui Einstein și le-a rescris, pentru un posibil univers cu un număr mai mare de dimensiuni. În ecuațiile care reprezentau universul în 4D, 5D a separat elementele componente, făcând operațiunile matematice pentru fiecare nouă dimensiune. Surpriza colosală a fost când, în mod automat, miraculos, ecuațiile l-au purtat la teoria luminii, descoperită deja în anul 1870 de către Maxwell. Cu alte cuvinte, dimensiunea externă, chiar dacă nu o vedem, trimite semnale de lumină.

Explicând această descoperire, Kaku spune: „Imaginați-vă un pește care înoată în lac, convins că tot universul este acolo; la un moment dat, vede pe suprafața apei umbra unei păsări. Deși nu înțelege nimic, realizează că este ceva deasupra. Tot așa este și cu a IV-a sau a V-a dimensiune; ea nu este accesibilă, dar tot ce percepem venind de dincolo este lumină.”⁷

În Psalmul 104 există o serie de declarații maiestuoase cu privire la Dumnezeu: „Doamne

Dumnezeule, Tu ești nemărginit de mare! Tu ești îmbrăcat în strălucire și măreție. Te învelești cu lumina ca și cu o manta; întinzi cerurile ca un cort” (Psalmii 104:1,2). Tu ești îmbrăcat în lumină! Ce afirmație! Să aibă oare dreptate Kalunza, care spunea că tot ce percepem noi din alte dimensiuni este lumina? Oare de ce Biblia este plină de declarații că Dumnezeu este „Lumina lumii”?

„Strălucirea și măreția sunt înaintea feței Lui, slava și podoaba sunt în Locașul cel Sfânt” (Psalmii 96:6). „Să se facă cunoscut fiilor oamenilor strălucirea plină de slavă a Împărăției Tale” (Psalmii 145:12), spune psalmistul. Dumnezeu, dincolo de spațiu și timp, nespus de mare și de neînțeles, trimite încă raze de lumină. Aceasta să fie „slava Ta (care) se înalță mai presus de ceruri”?

Oricât de mare, maiestuos și de neînțeles ar fi Dumnezeu, măreția și gloria Lui nu stau totuși în prezența luminii. Slava Sa se regăsește în umilința cu care a intrat în lumea noastră: „El, măcar că avea chipul lui Dumnezeu, S-a dezbrăcat pe Sine Însuși și a luat chip de rob, făcându-se asemenea oamenilor” (Filipeni 2:6,7). Sursa imensă de slavă este în moartea Sa pentru noi: „A sosit ceasul ca Fiul omului să fie proslăvit” (Ioan 12:23). Gloria stă în umilința Sa. Când psalmistul spune: „Peste ceruri este cântată slava Ta”, nu face referire la „muzica stelelor” din Teoria coardelor, ci la cântecul oștirilor îngerești unit cu cântecul fiilor lui Dumnezeu care nu încetează să Îl laude pentru opera mântuirii. ■

Dr. Benone Corneliu Lupu, pastor în Italia

**MĂREȚIA
UMILINȚEI
BENONE
LUPU**



**ORICÂT DE MARE,
DE MAIESTUOS
ȘI DE NEÎNȚELES
AR FI DUMNEZEU,
MĂREȚIA ȘI GLORIA
LUI NU STAU TOTUȘI
ÎN PREZENȚA
LUMINII. SLAVA SA
SE REGĂSEȘTE ÎN
UMILINȚA CU CARE
A INTRAT ÎN LUMEA
NOASTRĂ.**

¹ Bible Commentary 616, 629.

² Capire în Enciclopedia Treccani, Milano, 2003, p. 656.

³ Edwin Abbott, *Flatlandia*, 1884.

⁴ Fiecare salt se face prin adăugarea unei noi infinități. De la punct la linie avem o infinitate de puncte, apoi în plan, o infinitate de linii, cu volumul o infinitate de planuri...

⁵ Introducând timpul am putea considera că suntem în patru dimensiuni (spațiu, timp, materie, energie). F.R. Tangherlini, *Atoms in Higher Dimensions*, în „Nuovo Cimento”, vol. XIV, 27, 1963, p. 636.

⁶ Vezi H.G. Wells, *The Time Machine*, New York, 2004, pp. 5–6.

⁷ M. Kaku, *Mondi paraleli*, Torino, 2005, p. 218.



CEL MAI VIZIBIL ȘI TOTUȘI CEL MAI „NEVĂZUT”

CĂCI VĂ SPUN CĂ DE ACUM ÎNCOLO NU MĂ VEȚI MAI VEDEA PÂNĂ CÂND VEȚI ZICE:
„BINECUVÂNTAT ESTE CEL CE VINE ÎN NUMELE DOMNULUI!” — MATEI 23:38,39

In acest verset observăm mai întâi o referire indirectă a Domnului Isus, la evenimentul măreț al revenirii Sale în slavă. După un rechizitoriu amplu, o radiografie a vieții morale, spirituale a cărturarilor și fariseilor, după prezentarea consecințelor, în final Mântuitorul deschide o fereastră spre viitor, prin care se revarsă lumină, bucurie și slavă.

Cu câtă siguranță vorbește Mântuitorul despre această perspectivă, fără să introducă nici cel mai mic element de probabilitate, deși mai avea de străbătut „Via Dolorosa” (drumul durerii), partea cea mai grea a misiunii Sale. Dar El era decis să parcurgă acest drum cu prețul vieții până la capăt, până la Muntele Golgotei, până la cruce.

**MÂNTUITORUL
ISUS HRISTOS
S-A AFLAT MEREU
ÎN CENTRUL
ATENȚIEI. IAR
RĂSTIGNIREA
SA A FOST UN
EVENIMENT
VIZIBIL UNEI
MARI MULȚIMI.**

Nu există motive să ne îndoim de certitudinea împlinirii acestei preziceri a Domnului Isus. Este Același Isus care a prezis dărâmarea templului, risipirea locuitorilor Ierusalimului între popoarele lumii. Dacă din templu ar fi rămas cel puțin niște ruine („piatră pe piatră”), dacă tot ce a rostit cu privire la Ierusalim și poporul evreu în general nu s-ar fi împlinit cu atâta exactitate, abia atunci am avea motive să ne îndoim cu privire la a doua Sa venire pe Pământ. Dar tocmai acele profeții împlinite în istoria zbuciumată a poporului Israel, soarta Ierusalimului, risipirea lui Israel oferă o garanție atât de solidă, atât de temeinică. Să remarcăm faptul că nu creștinii au împlinit profețiile, ci romanii păgâni, care nu aveau niciun interes să certifice autoritatea cuvintelor Domnului Isus. Cel dintâi a fost generalul roman Titus, ale cărui armate au dărâmat templul, apoi mai târziu împăratul roman Adrian, care a interzis evreilor să mai locuiască în zona Ierusalimului și i-a vândut pe prizonierii evrei în ținuturi îndepărtate.

De asemenea, este uimitor cum s-au împlinit până în cel mai mic detaliu profețiile cu privire la suferințele Mântuitorului: vânzarea Lui de către un ucenic, cei treizeci de arginți, faptul că pentru hainele Lui se va trage la sorți, disprețul

public la care va fi expus, străpungerea palmelor Sale etc. Dacă tot ce a prevestit Scriptura despre suferințele Sale s-a întâmplat întocmai, de ce s-ar putea îndoi cineva cu privire la împlinirea exactă a ceea ce prevestește aceeași Scriptură despre revenirea Sa în slavă? Dacă profețiile cu caracter negativ și dureros pentru Domnul Isus s-au împlinit exact, de ce să nu se îplinească și cele care au un conținut favorabil?

PARADOXUL

Din ultimele cuvintele ale ultimei cuvântări publice a Domnului Isus reiese însă un paradox care merită să fie remarcat și analizat.

Domnul Isus a anunțat că nu-L vor mai vedea până când vor zice: „Binecuvântat este Cel ce vine în Numele Domnului!” Dar niciodată Domnul Isus nu a fost mai vizibil pentru cărturari și farisei, pentru mulțimea din Ierusalim, decât începând cu momentul arestării Sale, în noaptea de joi spre vineri, și până la moartea Sa pe cruce. Minut de minut, El S-a aflat în centrul atenției. A fost văzut în cadrul proceselor ținute de Ana și Caiafa, Pilat și Irod. Apoi Domnul Isus a purtat crucea în drum spre Golgota. Iar răstignirea Sa a fost un eveniment vizibil și cu participarea unei mari mulțimi. Nu poate fi vorba ca Isus să nu fi știut felul în care vor decurge lucrurile în acea zi.

El știa dinainte tot ceea ce urma să se întâmple. Dovadă este că atunci când a pornit spre Ierusalim împreună cu ucenicii Săi, i-a avertizat și a căutat să-i pregătească pentru tot ceea ce va urma.

„Pe când Se suia Isus la Ierusalim, pe drum, a luat deoparte pe cei doisprezece ucenici și le-a zis: „Iată că ne suim la Ierusalim, și Fiul omului va fi dat în mâinile preoților celor mai de seamă și cărturarilor. Ei Îl vor osândi la moarte și-L vor da în mâinile neamurilor, ca să-L batjocorească, să-L bată și să-L răstignească; dar a treia zi va învia” (Matei 20:17-19).

Dar aici este vorba de altceva. Referirea Mântuitorului că nu va mai fi văzut nu se referă la

faptul că nu va fi văzut fizic. Să reținem că în cuvântarea Sa i-a numit „orbi și nebuni” pe cărturari și farisei. Evident că nu este vorba de o orbire de natură fizică. În această stare de orbire, ei nu L-au văzut așa cum era în realitate, ca pe Mesia, ci Îl văd ca pe un hulitor, care pretinde a fi Fiul lui Dumnezeu, un rege autoproclamat, un pericol național, după aprecierea marelui-preot Caiafa. Cei care Îl văd nu pot asocia cele văzute cu imaginea concepută de ei despre Mesia.

Cu 700 de ani mai înainte, profetul Isaia a prezis acest aspect al nrecunoașterii Mielului lui Dumnezeu într-o manieră impresionantă: „Cine a crezut în ceea ce ni se vestise? Cine a cunoscut brațul Domnului? El a crescut înaintea Lui ca o odraslă slabă, ca un lăstar care iese dintr-un pământ uscat. N-avea nici frumusețe, nici strălucire ca să ne atragă privirile, și înfățișarea Lui n-avea nimic care să ne placă. Disprețuit și părăsit de oameni, om al durerii și obișnuit cu suferința, era așa de disprețuit, că îți întorceai fața de la El, și noi nu L-am băgat în seamă” (Isaia 53:1-3).

Însă nu doar cărturarii, fariseii și poporul, ci chiar și ucenicii Săi au fost afectați de acest tip de orbire. La Sfânta Cină din noaptea anterioară răstignirii, Domnul Isus i-a avertizat: „În noaptea acesta, toți veți găsi o pricină de poticnire în Mine” (Matei 26:31). Iar în duminica învierii, și cei doi ucenici aflați în drum spre Emaus confirmă lucrul acesta. Ei spun dezamăgiți: „Noi trăgeam nădejde că El este Acela care va izbăvi pe Israel; dar cu toate acestea, iată că astăzi este a treia zi de când s-au întâmplat aceste lucruri” (Luca 24:21).

Faptul uimitor este că ceea ce nu au văzut cărturarii, fariseii, norodul și nici chiar ucenicii a văzut mai întâi un tâlhar răstignit împreună cu

Isus. El vede și declară public nevinovăția lui Isus. Acest tâlhar aflat pe crucea din dreapta lui Isus vede în El un Împărat care va veni, de aceea Îl roagă să-și amintească de el. Apoi chiar și căpitanul roman care conducea execuția ajunge la aceeași constatare: „Sutașul care stătea în fața lui Isus, când a văzut că Și-a dat astfel duhul, a zis: «Cu adevărat, Omul acesta era Fiul lui Dumnezeu!»” (Marcu 15:39).

Acest fapt arată cât de mult este influențată percepția noastră de starea inimii noastre, de starea sufletească, de prejudecățile noastre, ceea ce Biblia numește „ochii inimii”. Noi vedem după cum ne este inima.

Tocmai la aceasta se referă următoarele cuvinte ale apostolului Pavel: „Și să vă lumineze ochii inimii ca să pricepeți care este nădejdea chemării Lui, care este bogăția slavei moștenirii Lui în sfinți” (Efeseni 1:18).

Iar după ce ochii inimii sunt luminați și vindecați, imaginea cea mai neconvingătoare despre divinitatea Domnului Isus devine cea mai convingătoare, cea mai impresionantă, cea care a determinat bucurie în rândul „multor popoare” și consternarea maximă chiar și a capetelor încoronate. Același profet, Isaia, a prezis astfel acest fapt: „Iată, Robul Meu va propăși; Se va sui, Se va ridica, Se va înălța foarte sus. După cum pentru mulți a fost o pricină de groază – atât de schimonosită Îi era fața și atât de mult se deosebea înfățișarea Lui de a fiilor oamenilor – tot așa, pentru multe popoare va fi o pricină de bucurie; înaintea Lui împărații vor închide gura, căci vor vedea ce nu li se mai istorisise și vor auzi ce nu mai auziseră” (Isaia 52:13-15).

Cât de exact s-au împlinit toate aceste profeții!

Ultimele cuvinte ale Domnului Isus arată că până și pentru cărturari și farisei mai există șansa de a-L vedea așa cum este în realitate și de a se bucura de revenirea Lui, evident cu condiția să-și corecteze toate lipsurile, toate deficiențele. Ei mai aveau privilegiul de a-I saluta cu bucurie revenirea ca Domn al domnilor și Împărat al împăraților. Era ultima lor șansă de a beneficia și ei de a doua Sa venire. ■

**PERSPECTIVĂ
GLORIOASĂ
EMILIAN
NICULESCU**



**PÂNĂ ȘI CĂRTURARI
ȘI FARISEII MAI
AVEAU PRIVILEGIUL
DE A SALUTA CU
BUCURIE REVENIREA
MÂNTUITORULUI CA
DOMN AL DOMNILOR
ȘI ÎMPĂRAT AL
ÎMPĂRAȚILOR. ERA
ULTIMA LOR ȘANSĂ
DE A BENEFICIA DE
A DOUA SA VENIRE.**



Emilian Niculescu, pastor pensionar



SĂNĂTATE MINTALĂ PRIN CUVÂNTUL LUI DUMNEZEU

Când William Miller, condus de Duhul lui Dumnezeu, a înțeles că Biblia îl descoperea pe Mântuitorul de care avea nevoie sufletul lui, mintea i s-a liniștit și s-a limpezit.¹ Mai mult, după cum el însuși declară: „Am constatat că Domnul Dumnezeu este o stâncă în mijlocul oceanului vieții, iar Biblia a devenit apoi studiul meu de căpetenie și pot spune cu adevărat că am cercetat-o cu o mare plăcere... M-am întrebat atunci de ce nu văzusem mai înainte frumusețea și măreția ei și m-am minunat cum de am putut s-o resping. Am descoperit tot ce-mi putea dori inima și un bun leac pentru toate bolile sufletului.”²

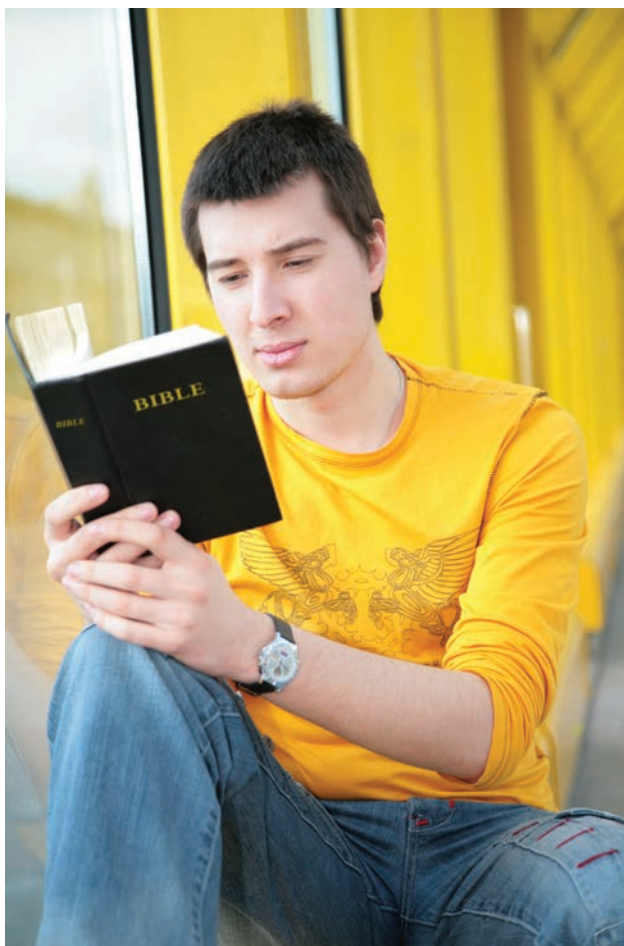
Faptul că Miller a găsit în Biblie vindecare pentru toate bolile sufletului este o declarație psihologică de

mare valoare. Această declarație este susținută de psihologia cognitiv-comportamentală, prin următoarele cuvinte: „Biblia este o carte de autoterapie care a determinat, probabil, mai mulți oameni să se schimbe decât toți terapeuții lumii la un loc... pentru că ea este o transpunere magnifică a unei filozofii funcționale/raționale în prescripții de viață.”³ Cu alte cuvinte, afirmate de Ellen White prin inspirația Duhului Sfânt, „adevăratele principii ale psihologiei se află în Sfintele Scripturi”⁴.

Prin călăuzirea Duhului Sfânt, cuvintele Bibliei, „aduc vindecare” (Proverbele 12:18). Miller a trăit această vindecare și fiecare credincios autentic poate confirma realitatea acestei experiențe. „Autorul bolii este Satana, iar medicul luptă împotriva puterii și acțiunii lui. Suferința mintală domnește pretutindeni.... Majoritatea acestor situații nefericite [în care problemele conjugale, remușcarea pentru păcat, frica de flăcările unui iad etern au dezechilibrat mintea] au fost interpretate de către cei necredincioși în așa fel încât să se considere că boala psihică este cauzată de concepțiile religioase; dar aceasta este o minciună flagrantă pe care, de multe ori, au fost obligați să o recunoască. Departe de a fi cauza bolii mintale, religia lui Hristos constituie unul dintre cele mai eficiente remedii ale acesteia; deoarece învățăturile ei produc o alinare deosebit de benefică pentru sistemul nervos.”⁵

Mângâiere și curaj de la Domnul Hristos, prin Biblie

Confruntarea cu provocările vieții produce adesea răni în sufletele noastre, care au nevoie să fie vindecate. Avem nevoie de un cuvânt de mângâiere, de empatie și acceptare necondiționată, elemente de bază ale relației terapeutice. Psihologia spune că „relația terapeutică este în general caracterizată ca o alianță de lucru și este descrisă ca o atitudine colaborativă și de încredere a pacientului față de terapeut, determinată de speranța pacientului că simptomatologia va fi eliminată și de acceptarea necondiționată a acestuia de către terapeut. Ea furnizează pacientului o nouă experiență emoțională și oportunitatea de a face deosebirea între trecut și prezent.”⁶ Această relație terapeutică o inițiază Duhul Sfânt, Mângâietorul, cu fiecare ființă umană care crede în Domnul Hristos ca mântuitor și medic al sufletului său, prin intermediul Bibliei. Doar El face diferența vindecătoare și salvatoare dintre un trecut marcat de eșec și un prezent înnoit și binecuvântat. „Dacă este cineva în



Hristos, este o făptură nouă. Cele vechi s-au dus, iată că toate lucrurile s-au făcut noi” (2 Corinteni 5:17).

Colaborăm și avem încredere în Mântuitorul nostru, care simpatizează și empatizează profund cu fiecare dintre noi prin cuvintele Lui sănătoase din Biblie, aducătoare de sănătate pentru sufletele noastre (1 Timotei 6:3). El cunoaște în mod desăvârșit simptomatologia fiecărui suflet bolnav de păcat, pentru că „El nu are trebuință să-i facă cineva mărturisiri despre niciun om, fiindcă El Însuși știe ce este în om” (Ioan 3:25).

„În toate încercările noastre, avem un ajutor care nu lipsește niciodată. El nu ne lasă să luptăm singuri cu ispi-ta, să ne batem cu răul și să fim în cele din urmă zdrobiți sub poveri și întristare. Cu toate că acum este ascuns de privirea muritorilor, urechea credinței poate auzi glasul Lui, zicând: «Nu te teme; căci Eu sunt cu tine.» «Eu sunt cel viu. Am fost mort și iată că sunt viu în vecii vecilor» (Apocalipsa 1:18). Am suferit întristările tale, am trecut prin luptele tale, am dat piept cu ispitele tale. Cunosc lacrimile tale; și Eu am plâns. Cunosc chiar și durerile prea adânci pentru a fi rostite la urechea unui om. Să nu crezi că ești singur și părăsit. Deși suferința ta nu mișcă nicio coardă sensibilă în vreo inimă de pe pământ, privește la Mine și vei trăi. «Pot să se mute munții, pot să se clatine dealurile; dar dragostea Mea nu se va muta de la tine și legământul Meu de pace nu se va clătina, zice Domnul care are milă de tine» (Isaia 54:10).”⁷

Prin mângâierea empatică a Domnului Hristos, prin-dem curaj ca să putem continua alergarea noastră până la revenirea Lui. În timp ce El ne vorbește prin Cuvântul lui Dumnezeu, spunem ca și Daniel: „Vorbește, Domnul meu, căci m-ai întărit” (Daniel 10:19).

„Hristos este izvorul vieții. Lucrul de care au nevoie mulți este să aibă o mai bună cunoaștere a Sa; ei au nevoie să fie învățați cu răbdare și blândețe, și totuși cu hotărâre, cum întreaga făptură poate să se deschidă înaintea mijloacelor de vindecare ale cerului. Când lumina iubirii lui Dumnezeu umple cămărilor întunecoase ale sufletului, oboseala plină de nervozitate și nemulțumirea vor înceta și bucurii ale satisfacției vor aduce vigoare minții și sănătate și energie corpului.”⁸

Printre cele șase virtuți ale psihologiei pozitive, prin care se caută cultivarea unei vieți împlinite, se află și curajul. Acesta se consideră că se exprimă prin „îndrăzneală, perseverență, integritate și vitalitate”⁹. Domnul Hristos ne spune și ne îndeamnă: „V-am spus aceste lucruri ca să aveți pace în Mine. În lume veți avea ne-cazuri, dar îndrăzniți, Eu am biruit lumea” (Ioan 16:33). Prin urmare, „să fim plini de încredere și de curaj. Disperarea în serviciul lui Dumnezeu este păcătoasă și irațională. El cunoaște fiecare nevoie a noastră. Alături de omnipotența Împăratului împăraților, Dumnezeul nostru, care își ține legământul, pune blândețea și grija păstorului cel bun. Puterea Sa este absolută, ea fiind și

chezășia împlinirii sigure a făgăduințelor Sale față de toți aceia care se încred în El. El are mijloace pentru îndepărtarea oricărei dificultăți, pentru ca aceia care îl slujesc și îi respectă mijloacele pe care le folosește să poată fi sprijiniți. Dragostea Sa este tot atât de departe de oricare altă dragoste cum este cerul față de pământ. El veghează asupra copiilor Săi cu o iubire veșnică și nemăsurată.”¹⁰

Pasaje din Biblie, promotoare de sănătate mintală:

1. De la gândirea rigidă, arogantă, la gândirea în credință:

- Romani 8:28 – „De altă parte, știm că toate lucrurile lucrează împreună spre binele celor ce iubesc pe Dumnezeu, și anume spre binele celor ce sunt chemați după planul Său.”
- Geneza 50:20 – „Voi, negreșit, v-ați gândit să-mi faceți rău, dar Dumnezeu a schimbat răul în bine, ca să împlinească ceea ce se vede azi, și anume să scape viața unui popor în mare număr.”
- Matei 6:22,23 – „Ochiul este lumina trupului. Dacă ochiul tău este sănătos, tot trupul tău va fi plin de lumină; dar, dacă ochiul tău este rău, tot trupul tău va fi plin de întuneric. Așa că, dacă lumina care este în tine este întuneric, cât de mare trebuie să fie întunericul acesta!”

2. De la disperare, la încredere și pace:

- Romani 8:38,39 – „Căci sunt bine încredințat că nici moartea, nici viața, nici îngerii, nici stăpânirile, nici puterile, nici lucrurile de acum, nici cele viitoare, nici înălțimea, nici adâncimea, nici o altă făptură nu vor fi în stare să ne despartă de dragostea lui Dumnezeu, care este în Isus Hristos, Domnul nostru.”
- Isaia 43:2 – „Dacă vei trece prin ape, Eu voi fi cu tine și râurile nu te vor îneca; dacă vei merge prin foc, nu te va arde și flacăra nu te va aprinde.”
- Isaia 41:10 – „Nu te teme, căci Eu sunt cu tine; nu te uita cu îngrijorare, căci Eu sunt Dumnezeul tău; Eu te întăresc, tot Eu îți vin în ajutor. Eu te sprijin cu dreapta Mea biruitoare.”

3. De la neliniște cu privire la mântuire la siguranța mântuirii:

- Psalmii 27:1 – „Domnul este lumina și mântuirea mea. De cine să mă tem? Domnul este sprijinitorul vieții mele. De cine să-mi fie frică?”



**BIBLIA A DEVENIT
STUDIUL MEU DE
CĂPETENIE; ÎN EA AM
DESCOPERIT TOT CE-MI
DOREA INIMA ȘI UN
LEAC PENTRU TOATE
BOLILE SUFLETULUI.**

- Filipeni 4:6-7 – „Nu vă îngrijorați de nimic, ci, în orice lucru, aduceți cererile voastre la cunoștința lui Dumnezeu, prin rugăciuni și cereri, cu mulțumiri. Și pacea lui Dumnezeu, care întrece orice pricepere, vă va păzi inimile și gândurile în Hristos Isus.”
 - Efeseni 2:8-10 – „Căci prin har ați fost mântuiți, prin credință. Și aceasta nu vine de la voi, ci este darul lui Dumnezeu. Nu prin fapte, ca să nu se laude nimeni. Căci noi suntem lucrarea Lui și am fost zidiți în Hristos Isus pentru faptele bune pe care le-a pregătit Dumnezeu mai dinainte ca să umblăm în ele.”
- 4. Cu privire la acceptarea necondiționată a lui Dumnezeu, în Isus Hristos, prin credință:**
- Romani 5:1-2 – „Deci, fiindcă suntem socotiți neprihăniți prin credință, avem pace cu Dumnezeu, prin Domnul nostru Isus Hristos. Lui îi datorăm faptul că, prin credință, am intrat în această stare de har în care suntem și ne bucurăm în nădejdea slavei lui Dumnezeu.”
 - Romani 5:5 – „Însă nădejdea aceasta nu înșală, pentru că dragostea lui Dumnezeu a fost turnată în inimile noastre prin Duhul Sfânt, care ne-a fost dat.”
 - 1 Ioan 4:16 – „Și noi am cunoscut și am crezut dragostea pe care o are Dumnezeu față de noi. Dumnezeu este dragoste și cine rămâne în dragoste rămâne în Dumnezeu, și Dumnezeu rămâne în el.”
 - 1 Ioan 4:18 – „În dragoste nu este frică, ci dragostea desăvârșită izgonește frica, pentru că frica are cu ea pedeapsa; și cine se teme n-a ajuns desăvârșit în dragoste.” ■

¹ <https://egwwritings.org/read?panels=p2711.1453&index=0>.

² *Ibidem*.

³ Daniel David, *Tratat de Psihoterapie Cognitive și Comportamentale*, Editura Polirom, București 2012, pp. 172, 173.

⁴ [https://egwwritings.org/read?panels=p2669.124\(2669.126\)&index=0](https://egwwritings.org/read?panels=p2669.124(2669.126)&index=0).

⁵ <https://egwwritings.org/read?panels=p2669.134&index=0>.

⁶ Daniel David, *Tratat de Psihoterapie Cognitive și Comportamentale*, Editura Polirom, București, 2012, p. 147

⁷ [https://egwwritings.org/read?panels=p2000.2294\(2000.2299\)&index=0](https://egwwritings.org/read?panels=p2000.2294(2000.2299)&index=0)

⁸ [https://egwwritings.org/read?panels=p2690.1285\(2690.1286\)&index=0](https://egwwritings.org/read?panels=p2690.1285(2690.1286)&index=0).

⁹ Aurora Szentagotai-Tătar, Daniel David, *Tratat de Psihologie Pozitivă*, Editura Polirom, București, 2017, p. 10.

¹⁰ [https://egwwritings.org/read?panels=p2690.2669\(2690.2672\)&index=0](https://egwwritings.org/read?panels=p2690.2669(2690.2672)&index=0).

Liviu Văduva, pastor, Conferința Muntenia

DINCOLO DE CUVINTE

cu Adrian Neagu

Duminică, ora 15.00





IN MEMORIAM – PASTORUL VASILE COLȚUNEAC



„Vei intra în mormânt la bătrânețe, ca snopul strâns la vremea lui” (Iov 5:26). Aceste cuvinte i se potrivesc acum pastorului Vasile Colțuneac. La o vârstă venerabilă și-a plecat fruntea spre amurgul rece al acestui pământ, dar cu inima încălzită de credința puternică în frumoasa și însoțita

dimineată a învierii! În acest context, personalitatea remarcabilă a fratelui Colțuneac dovedește că trăsnetul morții înmoaie până și tăria stejarului și verticalitatea cedrului din Liban! Funia de argint a vieții lui s-a rupt... vasul de aur s-a sfărâmat... găleata la izvor s-a spart, iar roata de la fântână s-a stricat! Totuși rămâne ceva încurajator în urma sa. Rămân amintirile din slujirea sa pastorală, de o devoțiune exemplară și aducătoare de multe roade bune. Apoi rămâne făgăduința că Domnul va păstra numele celor credincioși scrise în cartea vieții!

S-a născut pe 18 decembrie 1928 în Solca, Suceava, fiind fiul lui Neculai și Eufrosina, al treilea dintre cei nouă copii ai familiei. În timpul celui de-al Doilea Război Mondial a fost deportat la Arad. Aici învață meseria de frizer, iar în urma unei invitații se simte atras de adevărurile biblice, predicate de Biserica Adventistă. Pe 6 iunie 1949 intră în legământ cu Dumnezeu prin botez! Este un moment dificil, când tatăl îl dezmoștenește, dar mama și o parte din familie îi urmează exemplul. Luat în armată este persecutat pentru Sabat, fiind în cele din urmă condamnat la doi ani de închisoare. Întors din armată, acceptă propunerea de a intra la Institutul Teologic Adventist Stupini, pe care îl termină în 1958, la București.

Este angajat la Conferința Moldova în 1959, căsătorindu-se în același an cu Livia Moroșan. Păstorește districtul Rădăuți timp de șapte ani. Aici este hirotonit și are bucuria să-și vadă venind pe lume fiicele, Brândușa și Melita. Ulterior,

slujește tot șapte ani în districtul Dorohoi. Aici îmi va fi pastor, prieten și sfătuitor, într-o perioadă foarte dificilă pentru activitatea bisericii. La plecarea din acest district era deja cunoscut ca mare ctitor de biserici, dând dovadă de mare curaj în acele vremuri de mari restricții. Mutat la Botoșani, construiește biserica și casa parohială cu riscul de a fi concediat.

Dar Domnul l-a ocrotit căci avea și alte planuri pentru dânsul. În anul 1979 a fost ales consilier la Conferința Moldova și treisprezece ani și-a pus amprenta benefică și binecuvântată asupra lucrării din această zonă. Ieșirea la pensie n-a însemnat pentru dânsul încetarea activității pastorale. A slujit cu devotament până la vârsta de 85 de ani, când a suferit un accident într-o deplasare spre o biserică unde trebuia să ofere Cina Domnului. Îmi aduc aminte că avea un text preferat pe care îl aducea în atenție în predicile sale: „Am vrea să-L vedem pe Isus!” (Ioan 12:21). A fost un adept al reformei sanitare echilibrate, culegând roadele acestor sfaturi inspirate, într-o viață de minții și în mulți ani frumoși de viață.

Avea o înțelepciune nativă în a ști în mod corect și drept cum să aplaneze, cu har, anumite situații tensionate. A rămas statornic principiilor Cărții sfinte și rânduieșilor *Manualului Bisericii*. A fost unul dintre străjerii credincioși de pe zidurile Sionului, care a reușit, cu un real talent, să călăuzească destinele și interesele bisericii într-o perioadă foarte critică și primejdioasă.

N-a pregetat nicio clipă să ducă greul, asumându-și de multe ori riscuri pentru binele bisericii și a celor greu încercați! Deși supus unor presiuni nedrepte, a căutat să evite dezbinarea și a rămas un brav ostaș al lui Hristos. A influențat pozitiv viața mea și a multor slujitori ai Evangheliei. Pe data de 12 august 2022, își încheie călătoria pe acest pământ, cu speranța revenirii pe curând a Mântuitorului pe care L-a iubit. Domnul să ofere mângâiere fiicelor sale, iar nouă, un zel mai vizibil, ca să auzim cât mai curând strigătul lui Isus: „S-a sfârșit – veniți binecuvântații Tatălui Meu!” Amin!

Din partea Asociației Pastorilor Pensionari,
consemnează pastor **Pavel Burlacu**



TRANSFORMAREA LUI IACOV (II)

Mahanaim, „Tabără îndoită”, Iacov a văzut în-geri, ce protecție! Ce mai vrei, Iacove? El a testat, totuși, terenul: *Iacov a trimis înainte niște soli la fratele său, Esau, în țara Seir, în ținutul lui Edom. El le-a dat porunca următoare: „Iată ce să spuneți domnului meu Esau: «Așa vorbește robul tău Iacov: 'Am locuit la Laban și am rămas la el până acum; am boi, măgari, oi, robi și roabe, și trimiț să se dea de știre lucrul acesta domnului meu, ca să capăt trecere înaintea ta'»”* (Geneza 32:3-5). Ceea ce însemna: nu am nicio pretenție, am de toate, o gospodărie suficientă, bogată.

**FRUMOASĂ
RUGĂCIUNE, O
RUGĂCIUNE-
MODEL PENTRU
NOI TOȚI. DAR SE
POCĂISE IACOV?
ERA UN OM
NOU? ÎNAINTE
DE IZBĂVIREA
FINALĂ, EL
AVEA NEVOIE
DE O ÎNTÂLNIRE
INTIMĂ CU
DUMNEZEU
ȘI ACEASTA
A AVUT LOC.**

Reacția lui Esau: „Solii s-au întors înapoi la Iacov și au zis: «Ne-am dus la fratele tău Esau; și el vine înaintea ta cu patru sute de oameni»” (versetul 6). Nu putem citi intențiile lui Esau din acest verset, dar fratele lui a fost șocat: „Iacov s-a înspăimântat foarte mult și l-a apucat groaza. A împărțit în două tabere oamenii pe care-i avea cu el, oille, boii și cămilele, și a zis: «Dacă vine Esau împotriva uneia dintre tabere și o bate, tabăra care va rămâne va putea să scape»” (versetele 7 și 8).

Iacov se aștepta acum la un dezastre, la exterminarea lui și a familiei lui. Ce să facă? A alergat la Dumnezeu. Iată mai departe un extras din rugăciunea lui disperată, care trebuie să fi fost mult mai lungă, pentru că „Iacov a petrecut noaptea în locul acela” (versetul 13). O noapte de spaimă, de luptă cu Dumnezeu în rugăciune. Ce avem din rugăciunea lui este arătat în versetele 9-12: „Iacov a zis: «Dumnezeul tatălui meu Avraam, Dumnezeul tatălui meu Isaac! Tu, Doamne, care mi-ai zis: 'Întoarce-te în țara ta și în locul tău de naștere și voi îngriji ca să-ți mergă bine!' Eu sunt prea mic pentru toate îndurările și pentru toată credințioșia pe care ai arătat-o față de robul Tău; căci am trecut Iordanul acesta numai cu toiagul meu și iată că acum fac două tabere. Izbăvește-mă, Te rog, din mâna fratelui meu, din mâna lui Esau! Căci mă tem de el, ca să nu vină și să mă lovească, pe mine, pe mame și pe

copii. Și Tu ai zis: 'Eu voi îngriji ca să-ți mergă bine și-ți voi face sămânța ca nisipul mării, care, de mult ce este, nu se poate număra!'»”

A pregătit apoi un dar bogat pentru fratele său și a organizat familia așa încât pierderile, dacă vor avea loc, să fie minime. Reținem din rugăciunea lui Iacov următoarele trei puncte, din care putem învăța foarte mult pentru viața noastră de credință: (1) Recunoașterea nimicniciei personale, în comparație cu darurile enorme primite de la Dumnezeu. (2) Citarea făgăduințelor divine, care sunt vrednice de încredere și încurajatoare. (3) Apel disperat pentru protecție, bazat pe toate asigurările pe care Dumnezeu le-a dat deja pentru cei ce se încred în El.

Frumoasă rugăciune, rugăciune-model pentru noi toți. Dar se pocăise Iacov? Era un om nou? Înainte de izbăvirea finală, el avea nevoie de o întâlnire intimă cu Dumnezeu și aceasta a avut loc: „Iacov însă a rămas singur. Atunci un om s-a luptat cu el până în revărsatul zorilor. Văzând că nu-l poate birui, omul acesta l-a lovit la încheietura coapsei, așa că i s-a scrântit încheietura coapsei lui Iacov, pe când se lupta cu el” (versetele 24 și 25). Atacantul necunoscut era o ființă supranaturală. Dar cum de nu-l putea birui? Nu folosisese decât puteri de care dispunea și Iacov, se coborâse la nivelul lui. Așa era corect (fairplay). Venise să-i dea răspuns la rugăciune, însă într-un mod neobișnuit: luptându-se cu el. Iacov a avut ocazia să-și demonstreze tenacitatea în luptă, deși s-a ales cu o debilitate.

Ce s-a întâmplat mai departe? „Omul acela a zis: «Lasă-mă să plec, căci se revărsă zorile!» Dar Iacov a răspuns: «Nu Te voi lăsa să pleci până nu mă vei binecuvânta!»” (versetul 26). Binecuvântare! Cine era „omul acela” și de unde venea? Cum de și-a dat Iacov seama că el poate binecuvânta? Aflăm din context și din altă Scriptură: „Apoi a zis: «Numele tău nu va mai fi Iacov, ci te vei chema Israel (Cel ce luptă cu Dumnezeu), căci ai luptat cu Dumnezeu și cu oameni și ai fost biruitor»” (versetul 28). Așa?! Iacov se luptase cu Dumnezeu. Lupta trupească era doar simbolică, dar el se luptase cu Dumnezeu în rugăciune și biruise. Bi-

necuvântarea care se ascundea în noul nume era răspuns la rugăciune. După dispariția Necunoscutului, care era Îngerul feței Domnului, Fiul lui Dumnezeu încă neîntrupat, Iacov a înțeles totul și a fost liniștit: „Iacov a pus locului aceluia numele Peniel (Fața lui Dumnezeu); «căci», a zis el, «L-am văzut pe Dumnezeu față în față și totuși am scăpat cu viață!»” (versetul 30).

Cuvântul profetic confirmă adevărul că era un agent divin acela cu care se întâlnise Iacov: „Încă din pântecul mamei l-a apucat Iacov pe frate-său de călcâi și în puterea lui s-a luptat cu Dumnezeu. S-a luptat cu îngerul și a fost biruitor, a plâns și s-a rugat de el. Iacov l-a întâlnit la Betel și acolo ne-a vorbit Dumnezeu” (Osea 12:3,4). Luptătorul necunoscut era ÎNGER/DUMNEZEU! Acum bătălia era câștigată, Iacov putea merge înainte încrezător în izbăvirea divină. El nu mai era înșelătorul, ci biruitorul, iertat, curățit, acceptat de cer fără nicio rezervă. Fusese încercat, avea un nume nou, cu semnificație eternă.

Întâlnirea cu temutul Esau a decurs contrar tuturor așteptărilor: fratele său a fost liniștit și prietenos: „Esau a alergat înaintea lui, l-a îmbrățișat, i s-a aruncat pe grumaz și l-a sărutat. Și au plâns” (Geneza 33:4). De ce această schimbare? Schimbarea Iacov l-a întâlnit pe schimbatul (măcar pentru moment) Esau. Ce nu poate face Dumnezeu?! „Când îi sunt plăcute Domnului căile cuiva, îi face prieteni chiar și pe vrăjmașii lui” (Proverbele 16:7).

Noaptea rugăciunii desperate și a luptei lui Iacov cu Dumnezeu are semnificație escatologică. Textul următor, din cartea lui Ieremia, nu se referă la acel trecut îndepărtat, ci la viitor față de timpul profetului și chiar față de timpul nostru de acum: „Vai! Căci ziua aceea este mare; niciuna n-a fost ca ea! Este o vreme de necaz pentru Iacov, dar Iacov va fi izbăvit din ea!” (Ieremia 30:7). Iacov devenit Israel înseamnă poporul lui Dumnezeu, care în Noul Testament este biserica Domnului Isus Hristos: „Dar aceasta nu înseamnă că a rămas fără putere Cuvântul lui Dumnezeu. Căci nu toți cei ce se coboară din Israel sunt Israel!” (Romani 9:6). Iată alt text scris de israelitul Pavel: „Iudeu nu este acela care se arată pe dinafară că este iudeu... Ci iudeu este acela care este iudeu înăuntru...; un astfel de iudeu își scoate lauda nu de la oameni, ci de la Dumnezeu” (2:28,29).

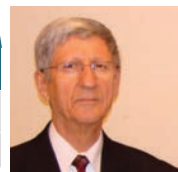
Iată-i pe mântuiți aflați la tronul lui Dumnezeu, „o mare gloată pe care nu putea s-o numere nimene, din orice neam, din orice seminție, din orice norod și de orice limbă...” (vezi Apocalipsa 7:9-17; cuvintele citate sunt din versetul 9). Un

bătrân din cer l-a întrebat pe Ioan: „Aceștia, care sunt îmbrăcați în haine albe, cine sunt oare? Și de unde au venit?” (versetul 13). Cum Ioan nu știa, cel ce l-a întrebat a dat și răspunsul: „Aceștia vin din necazul cel mare; ei și-au spălat hainele și le-au albit în sângele Mielului” (versetul 14). Un necaz în timpul sfârșitului, din care sunt izbăviți copiii lui Dumnezeu. La acel necaz s-a referit și îngerul Gabriel când i-a spus lui Daniel: „În vremea aceea Se va scula marele voievod Mihail (Hristos), ocrotitorul copiilor poporului tău; căci aceasta va fi o vreme de strâmtorare, cum n-a mai fost de când sunt neamurile și până la vremea aceasta. Dar în vremea aceea poporul tău va fi mântuit, și anume oricine va fi găsit scris în carte” (Daniel 12:1).

Iacov – Israel, poporul lui Dumnezeu – va trece printr-o mare încercare, numită „noaptea strâmtorării lui Iacov”; ei vor fi însă izbăviți din ea, ei, cei scriși în cartea vieții, și vor alcătui gloata mântuiților care vor sta în picioare la tronul lui Dumnezeu și-L vor lăuda. Pana inspirată se referă în următoarele rânduri la lupta sufletească a credincioșilor în timpul strâmtorării lui Iacov: „Ei vor avea un simțământ profund al neajunsurilor lor și, privind la viețile lor, speranțele lor se vor prăbuși. Însă, aducându-și aminte de măreția milei lui Dumnezeu și de sincera lor pocăință, ei vor apela la făgăduințele Sale făcute prin Hristos către păcătoșii neajutorati, căiți. Credința lor nu va eșua pentru că rugăciunile lor nu sunt ascultate imediat. Ei se vor prinde de puterea lui Dumnezeu așa cum Iacov s-a prins de cea a Îngerului, și limbajul sufletelor lor va fi: «Nu Te voi lăsa să pleci până când nu mă vei binecuvânta.»” (*Patriarhi și profeți*, p. 202)

Binecuvântarea va fi de data aceasta răscumpărarea de pe pământ pentru moștenirea Împărăției cerurilor, pentru viața veșnică. Curaj, Iacov! Curaj, Israel! Curaj, popor al lui Dumnezeu din zilele din urmă! Dați slavă Domnului pentru această glorioasă perspectivă! ■

**SUB DALTA
MAESTRULUI
ȘTEFAN
RADU**



**CREDINȚA LOR
NU VA EȘUA
PENTRU CĂ
RUGĂCIUNILE NU
SUNT ASCULTATE
IMEDIAT. EI SE
VOR PRINDE DE
PUTEREA LUI
DUMNEZEU AȘA
CUM IACOV S-A
PRINS DE CEA
A ÎNGERULUI
ȘI LIMBAJUL
SUFLETELOR
LOR VA FI: „NU
TE VOI LĂSA
SĂ PLECI PÂNĂ
CÂND NU MĂ VEI
BINECUVÂNTA.”**

Pastor Ștefan Radu, doctor în teologie



VERDE DE APOCALIPSĂ

Un text de actualitate

În versurile unui imn din Apocalipsa (11:18), ne atrage atenția următoarea expresie plină de satisfacție: „A venit (în sfârșit) vremea.... să prăpădești pe cei ce prăpădesc pământul!”

Cu acest vers, imnul de laudă al celor douăzeci și patru de seniori se încheie într-un punct culminant, ca ecou la sunetul ultimei trâmbițe îndreptate spre Ierihonul acestei lumi. În sfârșit, a venit și ziua răzbunării; și cerul se bucură, deși pământul, cu tot prăpădul de care a avut parte timp de milenii, încă nu se bucură.

Când învățam pe de rost Apocalipsa, în tinerețe, m-a surprins expresia aceasta: „să prăpădești pe cei ce prăpădesc pământul”. Este evident o paronomasie (un joc de cuvinte), pornind de la legea talionului, care stă la baza judecății universale a lui Dumnezeu:

„Ziua Domnului este aproape pentru toate neamurile. Cum ai făcut, așa ți se va face; faptele tale se vor întoarce asupra capului tău” (Obadia 1:15).

M-am întrebat: În ce sens au prăpădit pământul acești nenorociți? Și mi-am răspuns eu însumi, bazat pe intuiție. De vreme ce aici este vorba de ultima generație a

lumii și tot se vorbește astăzi de probleme verzi și uscate, chiar incendiare, la scară planetară, înseamnă că nemernicii puși în proțap în acest cântec ceresc sunt cei care poluează planeta.

Cine? Păiăștia cu fabricile. Bogații și toți globaliștii cu exces de energie, care ne fură nouă pădurile, ca să facă ei bani verzi. De ce nu? Este o uriașă problemă la ordinea zilei. Nu trebuie, oare, ca profețiile să fie verificate cu ziarul și cu jurnalele de știri? Se potrivesc de minune.

Lăsând gluma la o parte, poluarea de toate felurile, și în special încălzirea globală, este o amenințare foarte serioasă pentru pământul nostru. Mama Terra (sau Mama Gaia, dacă preferați varianta greacă!) nu ne va mai putea suporta mai mult de câteva decenii, după care, vorba lui Moise, ne „va vărsa din gura ei” (Leviticul 18:25).

De-astea au mai fost, maică!

În istoria omenirii au alternat epoci mai calde cu epoci mai reci. De exemplu, în secolul al XV-lea, adică după anii 1400, a fost o „mică eră glacială” în centrul și în estul Pacificului, ceea ce a apărut și în Europa, și în sud-estul Americii de Nord, după 200 de ani. Pe la jumătatea secolului al XIX-lea (în jurul lui 1850), răceala s-a răspândit mai peste tot.¹

Au fost însă și epoci fierbinți. Cu peste 1000 de ani în urmă, pe la anul 985, vreo 3000 de vikingi din Islanda s-au stabilit în Groenlanda. Într-adevăr, în tot nordul Europei au fost temperaturi blânde între anii 950 și 1250. În vremea aceea, vikingii au putut naviga spre Vest, unde au descoperit coastele Americii, cu aproape cinci secole înainte de Columb.² A urmat însă „mica eră glacială” pe care am pomenit-o mai sus, și coloniile vikinge au dispărut din Groenlanda. Dar ce temperaturi vor fi fost în acel timp în Teleorman sau la Țarigrad, nu mă întrebați.

Dezastrul ecologic este real

Observând aceste fapte istorice, suntem ispitiți să credem că încălzirea globală despre care se vorbește astăzi ar fi doar un bau-bau politic globalist sau o conspirație a verzilor. Dar studiile făcute dovedesc că cea mai fierbinte perioadă din ultimele două milenii a avut loc în timpurile noastre, începând cu secolul al XX-lea, și care a afectat mai mult de 98% din suprafața globului. Acest fapt dovedește că încălzirea globală antropică (cauzată de



om) nu este doar mai ridicată decât oricând, ci și nemai-întâlnită în ultimii 2000 de ani.

Ne-ar plăcea să credem că trecem printr-o fază inevitabilă a unui ciclu natural. Dar nu este așa. Din nefericire, am intrat în cercul de foc al Apocalipsei, cu tot cu pământul epuizat, care încă ne mai susține viața. Vinovații? Cel mai complet răspuns ar fi că vinovații sunt toți beneficiarii civilizației. Este evident că civilizația noastră a progresat tehnic și că industria a adus beneficii multiple de care toți ne bucurăm. În mod sigur, niciun popor afectat de industrializare nu ar fi dispus să se despartă de ea.

Se speră în noi descoperiri pentru depășirea crizei, dar este deja cam târziu și orice soluție salvatoare cere energie, adică iarăși poluare.

Soluția, dacă timpul ne-ar aștepta să ne scărpănăm în cap și să ne punem de acord toți locuitorii planetei, ar implica sacrificii de care nimeni n-ar fi bucuros. Imaginați-vă că ar trebui să renunțăm complet la aproape toate mijloacele de transport, la majoritatea fabricilor și la majoritatea produselor industriei tehnice. Să renunțăm la aviație și la vapoare. Să nu ne mai încălzim cu lemne, nici cu hidrocarburi și să facem mare economie de energie electrică. Să reducem la minimum producția alimentară, să-i vizităm pe cei dragi de departe, mergând călare până la Paris, și cu caravala până în America. Dar adevărul este că și înmulțirea animalelor domestice este o sursă de poluare.

Nu este vorba doar ca marii bancheri să renunțe la profiturile lor și să devină săraci și verzi, meditănd la nirvana. Ne imaginăm corect că multimiliardarii, magnații industriei occidentale nu vor să piardă. Dar nici orientalii nu vor să piardă, atât magnații, cât și consumatorii de rând. Blamăm civilizația de consum, dar suntem dependenți de ea. Bănuiesc că nu sunteți dispuși la sacrificiile necesare pentru salvarea planetei, așa cum nici eu nu mi-aș dori un astfel de post negru, înainte de timpul strâmtorării.

Și atunci ce facem? Eu zic că nu este nimic de făcut. Deja este prea târziu să se mai facă ceva. Probabil că s-ar putea ameliora lucrurile într-un timp îndelungat de „post” verde al întregii omeniri. Dar asemenea măsuri ar putea fi luate numai sub controlul strict al unui guvern mondial, care să administreze întreaga lume după principii verzi – ceea ce este o utopie.

Lumea nu este în stare să acționeze altfel de cum a acționat până acum. În fața unor asemenea sacrificii, oamenii nu devin dintr-odată mai înțelepți și mai solidari, cu gândul de a salva mediul întregii planete și în primul rând atmosfera. Orice ordine „mondială” istorică s-a impus prin violență, prin constrângere, nu a fost rezultatul alegerilor populare, nici al cooperării dintre marile puteri.

Să fim mulțumiți dacă scăpăm de amenințarea nucleară! Dar scăpăm de asta și vine cealaltă. În loc de a

ne vaporiza instantaneu sub focul ciupercii atomice, ne vom sfârși la focul mic al încălzirii globale, care vine la pachet cu alte crize previzibile.

Este Apocalipsa 11:18 despre ecologie?

Întrebarea este dacă în Apocalipsa 11:18 este incriminat, într-adevăr, dezastrul ecologic, dacă aceasta este supărarea specială a Creatorului. Iar dacă este așa, se ridică o nouă întrebare: cum se face că Dumnezeu nu le-a descoperit oamenilor în Scriptură, sau pe vreo altă cale, să nu facă prea mult fum, să nu dezvolte industria chimică, să rămână la agricultura de subzistență și să stea locului?

Ar putea Dumnezeu să-i pedepsească pe oameni atât de sever pentru un rău pe care l-au făcut inițial din neștiință și l-au continuat din inerție? Dacă Isus, la a doua Sa venire, a promis că oricum va incendia și va distruge complet planeta (2 Petru 3:10,12), iar la încheierea împărăției de o mie de ani, o va și curăța tot prin foc și o va înnoi (Apocalipsa 20:9-11,21:1)... Dacă Mama Gaia tot este sortită iadului, împreună cu Moartea și cu Hadesul (Apocalipsa 20:14-15), și dacă Parusia este aproape, mai contează, oare, pentru Dumnezeu, dacă reușim să ne punem de acord ca să salvăm planeta pe termen lung?

Verzii și, în general, filozofii postcreștini de astăzi știu că Biblia nu le prea susține cauza, de aceea creștinismul, în special în varianta progresului capitalist (asociat cu protestantismul), este considerat o cultură distructivă. Religiiile orientale, panteiste, în care omul și divinitatea se înfrățesc cu pământul, cu fauna și flora, sunt socotite mai în armonie cu supraviețuirea omului pe pământ.

Au dispărut deja multe specii. Dar după Biblie, mai rău este că speciile, și în primul rând specia umană, „și-au stricat calea”, adică rostul inițial (Geneza 6:11-13). Dar problema cea mai importantă nu este atât de mult ce se va întâmpla cu „specia” noastră evoluată, ci mai degrabă care este rostul meu, ca individ, rostul inițial și finalitatea. Nu specia are personalitate, ci individul. Dacă evoluționismul ar fi adevărat și dacă totul este tranzient, dacă speciile sunt produsul hazardului, atunci hazardul să facă bine să se ocupe mai departe de specia umană și de mediu. Sunt cinic?

Noi, oamenii, suntem importanți pentru Dumnezeu ca indivizi. Ca specie, ne-am convins deja că nu suntem

**ECOLOGIE
SUFLETEASCA
FLORIN
LAIU**



**SUBIECTUL
DIN PUNCTUL
CULMINANT AL
IMNULUI CERESC
ESTE CARACTERUL,
ASOCIAT CU
MÂNTUIREA SAU
PIERZAREA, ȘI
NU ECOLOGIA,
ORICÂT AR FI DE
IMPORTANTĂ.**

folositori nici măcar mediului, cu atât mai puțin am avea vreun mesaj coerent de transmis universului. Când Dumnezeu a creat lumea, a făcut-o ca pe o imensă grădină botanică și zoologică, în care viața a apărut la ordinul Lui, sub formă de specii. Dumnezeu nu a creat un singur fir de nu-mă-uita, sau un singur fazan. Dar când l-a făcut pe om, l-a creat mai întâi ca individ și apoi i-a făcut pereche. Și în calitate de indivizi, cu personalitate proprie, formăm familii, popoare, civilizații etc.

Ce învață, de fapt, profetia?

Lăsăm rezolvarea problemei ecologice în seama domnului Bergoglio și a domnișoarei Greta, ca să ne ocupăm cu adevărat de textul biblic din Apocalipsa 11:18. Expresia din text („să prăpădești pe cei ce prăpădesc pământul”) folosește verbul grecesc (*dia*)*phtheirō*, „a strica”, atât în sens fizic (a distruge, a prăpădi)³, cât și în sens moral (a corupe, a împinge la pierzanie, la depravare).⁴ Nu există nicio subtilitate în legătură cu mesajul acestui text, chiar dacă este un joc de cuvinte și în același timp un joc de sensuri. În cap. 19:2, Ioan folosește aceeași expresie, tot în contextul ideii de judecată și pedeapsă, tot într-un imn triumfal cecresc, un imn de bucurie și recunoștință:

LA JUDECATĂ
VOR CONTA
„PORUNCILE
LUI DUMNEZEU
ȘI CREDINȚA
ÎN ISUS”.
ÎNCĂLCAREA
ACESTOR PRIN-
CIPII FUNDAMEN-
TALE ESTE
STRICĂCIUNEA
BABILONULUI.

„Pentru că judecățile Lui sunt adevărate și drepte. El a judecat pe Marea prostituată [Babilon], care strica pământul cu desfrâu ei, și a răzbunat sângele robilor Săi, din mâna ei.”

Ideea este într-adevăr specifică Apocalipsei și profetiilor în general. Marea cocotă de lux, descrisă în Apocalipsa 17, ține în mână un potir de aur plin de vinul Babilonului, plin de scârnăvii, cu care cuminecă regii și popoarele. Metafora nu este dificilă. „Strica pământul” este un mod de a zice că strica lumea, o ducea în rătăcire.

În Ieremia 51:25, Dumnezeu Se adresează Babilonului istoric, numindu-l „munte nimicitor (*har hammašhiṭ*), care nimiceai tot pământul”. Textul grecesc folosește aici același verb, care exprimă stricarea – atât distrugere, cât și corupere. Iar expresia ebraică pentru „munte nimicitor” este aceeași cu denumirea dată de profeti părții de răsărit a muntelui Templului: Muntele Pierzării (2 Împărați 23:13 *har hammašhiṭ*), care era de fapt, muntele „stricăciunii” lui Solomon, plin de statui ale divinităților dezgustătoare ale popoarelor vecine.

Credem că acum expresia din Apocalipsa 11:18 devine foarte clară. „Să prăpădești pe cei ce



prăpădesc pământul” înseamnă „să strici pe cei ce strică pământul” – altfel spus, „să distrugi (fizic) pe cei ce distrug (moral) omenirea”.

Acești terminatori moral, stricați și stricători în același timp, sunt identificați în Apocalipsa sub numele de cod al doamnei Babilon. Dar când Babilonul este menționat pentru prima dată în Apocalipsa (14:8), se face aluzie la aliații prezentați deja în capitolul anterior, menționați și în contextual apropiat (14:9-11).

Ecologia este importantă, pe cât putem, fără a deturna mesajul bisericii în direcția unei reșetări globale a civilizației. La judecata lui Dumnezeu însă, vor conta „poruncile lui Dumnezeu și credința în Isus”. Încălcarea acestor principii fundamentale ale legământului lui Dumnezeu este stricăciunea spirituală și morală a Babilonului, cu care nu trebuie să fim găsiți în complicitate.

Că acesta este sensul profetiei, o confirmă scena magistrală din versetul următor (Apocalipsa 11:19): „Templul lui Dumnezeu, care este în cer, a fost deschis: și s-a văzut chivotul legământului Său, în Templul Său. Și au fost fulgere, glasuri, tunete, un cutremur de pământ și o grindină mare.” Așadar, subiectul din punctul culminant al imnului cecresc este caracterul, asociat cu mântuirea sau pierzarea, și nu ecologia, oricât ar fi ea de importantă astăzi. ■

¹ Neukom, R., Steiger, N., Gómez-Navarro, J.J. et al. No evidence for globally coherent warm and cold periods over the preindustrial Common Era. *Nature* 571, 550–554 (2019). <https://doi.org/10.1038/s41586-019-1401-2>.

² En.Wikipedia, “Greenland”, “Viking expansion”, “Vinland”.

³ 1 Samuel 6:5; Isaia 24:3.

⁴ 1 Corinteni 15:33; 2 Corinteni 7:2; 11:3; 1 Timotei 6:5.



I. DANIEL

„Numărat, numărat, cântărit și împărțit!” Este mesajul primit de împăratul Belșațar, mesaj scris de o mână pe tencuiala zidului palatului său.

Cod:

ABCDEF GHI J KLMNOPRSTUVXZ
ABXΔΩΦΓξ I ΘKΛβ¥OPPΣΨΥςΞZ

Descifrează codul și vei găsi mesajul original:

BΩBΩ BΩBΩ ΨΩXΞΩΛ ΥΠΦΑΡΣΙΨ



II. PROFETII MICI

În careul de alături poți găsi numele celor 12 profeți mici din Vechiul Testament. Aceste nume pot fi scrise pe verticală, orizontală, diagonală, de la dreapta la stânga, de jos în sus.

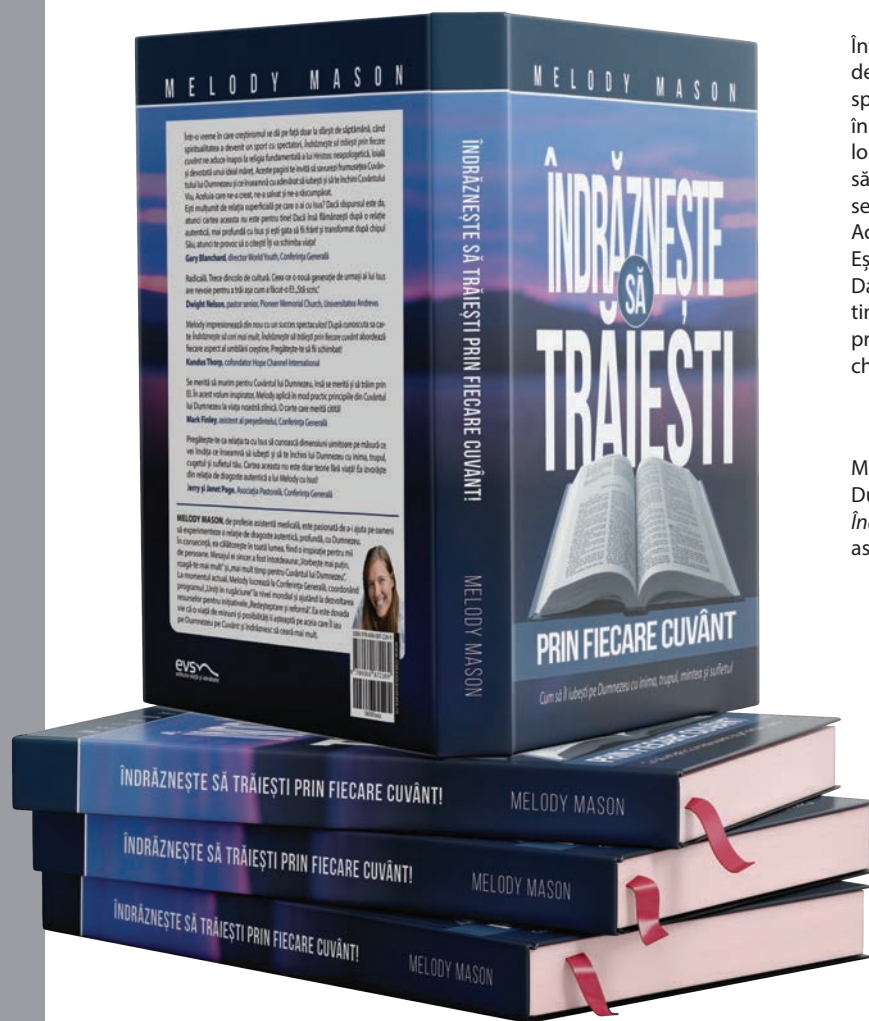


O	S	A	C	F	D	S	A	H	A	B	V	D
S	E	F	D	V	B	N	M	L	N	J	I	U
D	F	G	H	J	K	S	T	M	O	V	B	N
T	R	E	D	G	O	B	A	D	I	A	V	C
C	D	F	G	M	H	I	N	B	V	C	H	N
E	R	T	A	E	S	O	T	H	J	K	A	M
G	I	F	D	S	P	E	O	I	T	U	B	N
V	H	I	Z	U	F	L	E	P	M	H	A	P
B	A	H	Y	A	U	I	R	O	L	G	C	O
N	E	G	N	T	H	O	E	I	K	F	U	I
M	L	I	R	H	J	A	F	U	J	D	C	U
H	A	G	A	I	M	M	R	Y	G	S	P	Y
B	M	B	E	J	N	G	V	I	F	B	O	H
N	H	N	G	K	B	F	B	M	A	V	I	M

W I A M B F B K B N N H N
H O V A M B F B B B M B
Y P G I F V J N E J B A H
U D J A R W M A G A H
I C U F H J A I A G A H
O R O E I K F U N E G N
C G L R O A V A H V B A
P Z U P L Z I Z H I Z A
N B T U B N F O S P E I F
M E E S O T A E S O T A E
W K A M N B W H J K A M
C H N I N B W H J K A M
V C A D I A V C B A D I A
N B N O W S T O W S T O
U I U N J I U N J I U N
D A B V D A H A H A H A

Răspunsuri: I. Mene mene tekel upharsin. II. Osea, Ioei, Amos, Obadia, Iona, Mica, Naum, Habacuc, Iefania, Hagai, Zaharia, Maleahi.

Îndrăznește să trăiești prin fiecare cuvânt – Cum să Îl iubești pe Dumnezeu cu inima, trupul, mintea și sufletul



Într-o vreme în care creștinismul se dă pe față doar la sfârșit de săptămână, când spiritualitatea a devenit un sport cu spectatori, *Îndrăznește să trăiești prin fiecare cuvânt* ne aduce înapoi la religia fundamentală a lui Hristos: neapologetică, loială și devotată unui ideal mareț. Aceste pagini te invită să savurezi frumusețea Cuvântului lui Dumnezeu și ce înseamnă cu adevărat să iubești și să te închini Cuvântului viu, Aceluia care ne-a creat, ne-a salvat și ne-a răscumpărat. Ești mulțumit de relația superficială pe care o ai cu Isus? Dacă răspunsul este da, atunci cartea aceasta *nu* este pentru tine! Dacă însă flămânzești după o relație autentică, mai profundă cu Isus și ești gata să fii frânt și transformat după chipul Său, atunci te provoc să o citești! Ți va schimba viața!

Gary Blanchard, director World Youth, Conferința Generală

Melody impresionează din nou cu un succes spectaculos! După cunoscuta sa carte *Îndrăznește să ceri mai mult*, *Îndrăznește să trăiești prin fiecare cuvânt* abordează fiecare aspect al umblării creștine. Pregătește-te să fii schimbat!

Kandus Thorp, cofondator Hope Channel International

Se merită să murim pentru Cuvântul lui Dumnezeu, însă se merită și să trăim prin El. În acest volum inspirator, Melody aplică în mod practic principiile din Cuvântul lui Dumnezeu la viața noastră zilnică. O carte care merită citită!

Mark Finley, asistent al președintelui, Conferința Generală

Pregătește-te ca relația ta cu Isus să cunoască dimensiuni uimitoare pe măsură ce vei învăța ce înseamnă să iubești și să te închini lui Dumnezeu cu inima, trupul, cugetul și sufletul tău. Cartea aceasta nu este doar teorie fără viață! Ea izvorăște din relația de dragoste autentică a lui Melody cu Isus!

Jerry și Janet Page, Asociația Pastorală, Conferința Generală

Încă o reușită din partea lui Dumnezeu! Este evident că a fost alături de Melody pe parcursul scrierii fiecărui capitol al cărții de față, pentru că amprentele Sale sunt vizibile peste tot. Această carte ne readuce în prim-plan intimitatea pe care Dumnezeu dorește să o aibă cu poporul Său, arătându-ne dulceața predării și bucuria pe care o poate aduce ascultarea deplină. M-am convins de la primul capitol și-mi doresc ca El să mă poarte mai în profunzime.

Gem Castor, misionar și lider de rugăciune

În *Îndrăznește să trăiești prin fiecare cuvânt*, Melody face călătoria neprihănirii prin credință, a predării și a locuirii în noi a lui Hristos să fie practică, reală și atrăgătoare. În aceste pagini, cititorii sunt readuși iar și iar la „stă scris”, centrul experienței creștine. Am savurat această carte și sunt sigur că o vei savura și tu.

John Bradshaw, președinte It Is Written



58387